

SEELA SELLA

KRISTA KOSONEN

TARJA HALONEN

**turun
kirja-
messut**
W 3.-5.10.2025

SATOJA KERTOJIA. TUHANSIA TARINOITA.

SAMULI PUTRO

SATU RÄMÖ

JENNI HAUKIO

M.A. NUMMINEN

LAURA VOUTILAINEN

NIDE

TURUN KIRJAMESSUT 35 VUOTTA.

OHJELMALEHTI 2025

ANNA-LEENA HÄRKÖNEN

SEAN RICKS

SATUSETÄ

IIDA TURPEINEN

TUOMAS KYRÖ

**åbo
bok-
mässa**
W 3.-5.10.2025

HUNDRTALS BERÄTTARE. TUSENTALS BERÄTTELSE.

DANIIL KOZLOV

JUHA ITKONEN

**UUTENA
TAPAHTUMAPAIKKANA
LOGOMO**

Tervetuloa perheeseen

THE ADDAMS FAMILY

ENSI-ILTA 5.9. LIPUT 30-68 €

HILDUR

ESITYKSET 11.10.ASTI LIPUT 25-54 €

PÄÄLIKKÖ

ENSI-ILTA 3.9. LIPUT 21-42 €

NÄMÄ JUHLAT JATKUVAT VIELÄ

ENSI-ILTA 23.10. LIPUT 21-42 €

ELÄMYSTEN KOTISI TURUSSA

02 262 0030 tkteatteri.fi

lippu.fi

turun
kirja-
messut
3.-5.10.2025

NIDE

Turun Kirjamessujen
ohjelmalehti 2025

JULKAISIJA

Tilma Mediat Oy
Kirkkonyläntie 12, 23200 Vinkkilä
Puh: 040 5275 626 / 0400 833 811

TOIMITUS

Päätoimittaja:
Tiina Amperla-Hirvonen
Toimituspäällikkö:
Annika Selänniemi

MARKKINOINTI

Markkinointijohtaja: Martti Hirvonen

JULKAISIJA

Tilma Mediat Oy
Kirkkonyläntie 12, 23200 Vinkkilä,
puh. 040 527 5626

SIVUNVALMISTUS

Katri Turto
Painopaikka: Printall
ISSN 1456-5587

Kannen kuvat:

Seela Sella: Sabrina Bqain, Krista Kosonen: Marica Rosengård, Tarja Halonen: Amos Kautto, Samuli Putro: Miikka Pirinen, Satu Rämö: Björgvin Hilmarsson, Jenni Haukio: Laura Malmivaara, M.A. Numminen: Aviador, Laura Voutilainen: Julia Alakulju, Anna-Leena Härkönen: Jouni Harala, Sean Ricks: Hilma Toivonen, Iida Turpeinen: Susanna Kekkonen, Tuomas Kyrö: Jari Kivelä Pixel Ltd, Daniil Kozlov: Aleks Talve, Juha Itkonen: Tero Ahonen

TILMA MEDIAT OY

åbo
bok-
mässa
3.-5.10.2025

SATOJA KERTOJIA. TUHANSIA TARINOITA.

Turun Kirjamessut 35 vuotta!

Mikäpä ei olisi alkanut Turusta! Ensimmäinen puhelin-keskus, ensimmäinen uimaseura, ensimmäinen kirjapaino. Turussa ilotulitettiin ennen muita, ja Turkuun rakennettiin Suomen ensimmäinen teatterirakennus Åbo Svenska Teater.

Turusta otti suunnan myös maan ensimmäinen hevosraitiotie. Nyt Kari J. Kettulan perustamat Suomen ensimmäiset kirjamessut jatkavat elämäänsä rautatie-aseman läheisyydessä, Logomon tapahtuma-areenalla kulttuurimiljöössään. Kirja kassissa on kestävä matkaeväs: teosten avulla eläydymme kokemuksiin, tietoon ja tunteisiin. Kun luemme, alamme ajatella.

Tänä vuonna 3.-5.10.2025 Turun Kirjamessuilla aikaamme sanoittavat mm. Seela Sella, Iida Turpeinen, Hannu Salmi, Antti Nylén, Merete Mazzarella, Esko Valtaoja, Susanna Hast, Matti Rönkä, Ann-Christin Antell, Riina Tanskanen, M.A. Numminen, Tommy Hellsten, Max Seeck, Suvi Auvinen, Daniil Kozlov, Märten Westö ja sadat muut esiintyjät. Mukana on runsaasti työpajoja,

joita on toivottu. Kokeile äänen käyttämisen piiriä, runojen kääntämistä, leiki lasten kanssa askartelupajoissa! Immersiivisessä Elämysvaunussa etsi paras asento ja rauhoitu Turun pääkirjaston lukureitissä tai lastenkirjojen ennennäkemättömän kuvituskavalkadin äärellä.

Teema on Aloita uusi tarina. Tai niin kuin runoilija Mirkka Rekola sen kirjoitti: "Joka päivä edessä tyhjä lehti, minä kirjoitan ja pidän sen avoimena."

Lämpimästi tervetuloa!

VILJA-TUULIA HUOTARINEN
Kirjailija, Turun Kirjamessujen ohjelmajohtaja

P.S. Aloita jo torstaina! Yliopiston ainejärjestö Mimesis ja luovan kirjoittamisen ainejärjestö Kammio järjestävät kirjamessuetkot Bar Ö:ssä torstaina 2. lokakuuta. Myös kirjailija Sara Al Husaini on samana iltana jututettavana Turun pääkirjastossa Turun kirjamessujen tiedottajan, kirjailija Petra Forsténin vieraana.

Åbo Bokmässa 35 år!

Finns det något som inte har börjat i Åbo? Den första telefoncentralen, den första simföreningen, den första boktryckeriet. I Åbo hade vi fyrverkerier före alla andra, och i Åbo byggde vi Finlands första teaterbyggnad; Åbo Svenska Teater.

Åbo var också en ledstjärna när vi byggde landets första hästdragna spårväg. Nu fortsätter Finlands första bokmässa, som grundades av Kari J. Kettula, sin fröjdefulla existens i närheten av järnvägsstationen, i den praktfulla kulturmiljön vid evenemangsarenan Logomo. En kasse fylld med böcker är en hållbar reskost: med hjälp av litterära verk lever vi oss in i landskap, upplevelser, kunskap och känslor. När vi läser, börjar vi att tänka.

Under årets bokmässa i Åbo, som anordnas 3-5 oktober 2025, kläds vår tid i ord av bl.a. Seela Sella, Iida Turpeinen, Hannu Salmi, Antti Nylén, Merete Mazzarella, Esko Valtaoja, Susanna Hast, Matti Rönkä, Ann-Christin Antell, Riina Tanskanen, M.A. Numminen, Tommy Hellsten, Max Seeck, Suvi Auvinen, Daniil Kozlov, Märten Westö och hundratals andra konstnärer. Programmet inkluderar rikligt med workshoppar, vilket är ett önskemål som kommit in

om bokmässan. Testa gränserna av hur du kan använda din röst, översätt dikter och lek med dina barn i fysisk workshoppar! I den uppslukande Elämysvaunu, eller upplevelsevagnen, kan du hitta den perfekta ställningen och slappna av i Åbo huvudbiblioteks läsnät eller med en illustrationskavalkad av barnböcker utan motstycke.

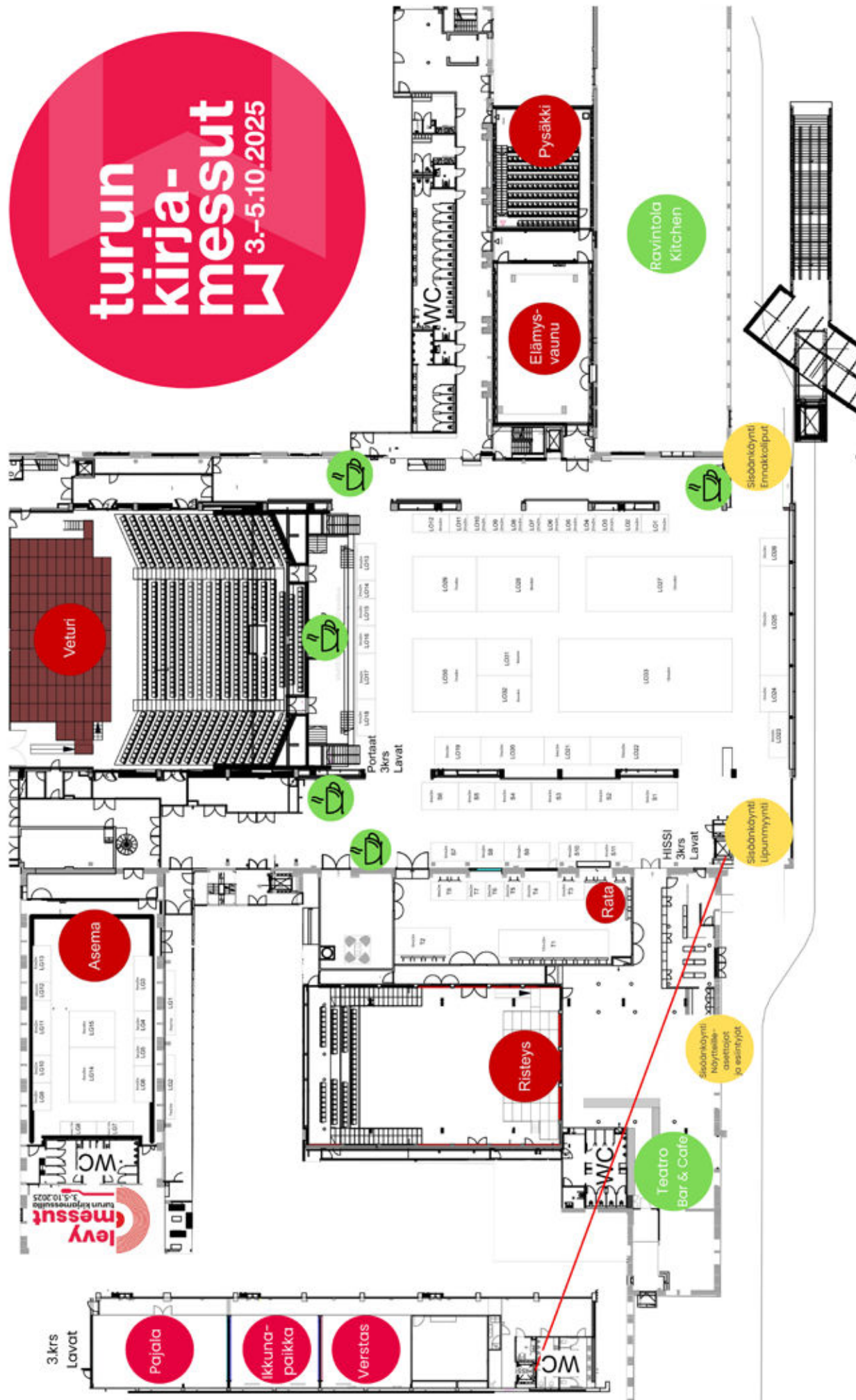
Temat är Börja en ny berättelse. Eller i poeten Mirkka Rekolas ord: "Joka päivä edessä tyhjä lehti, minä kirjoitan ja pidän sen avoimena." ("Varje dag framöver är som ett tomt papper, jag skriver och håller det öppet.")

Varmt välkomna!

VILJA-TUULIA HUOTARINEN
Författare, programledare för Åbo Bokmässa

P.S. Börja redan på torsdag! Ämnesföreningen Mimesis vid Åbo universitet och ämnesföreningen Kammio för kreativt skrivande arrangerar en förfest för bokmässan på Bar Ö torsdagen 2 oktober. Samma kväll intervjuas också författare Sara Al Husaini av Åbo Bokmässas informatör, författare Petra Forstén, i Åbo huvudbibliotek.

HUNDRATALS BERÄTTARE. TUSENTALS BERÄTTELSE.

**SATOJA KERTOJIA.
TUHANSIA TARINOITA.
JO 35 VUOTTA.**

TURUN KIRJAMESSUT 2025 NÄYTEILLEASETTAJAT

AIKAMEDIA OY.....	S 11	LEVYMESSUT.....	LG 16	SUOMEN TIETOKIRJAILIJAT RY.....	S 3
AJAN REUNA ANTIKVARIAATTI.....	LG 2	LIBRARIA AB OY.....	LO 18	SUOMEN VIRO-YHDISTYSTEN LIITTO.....	LO 21
ART HOUSE OY.....	LO 33	LINTULAN LUOSTARI.....	LO 13	SVENSKA LITTERATURSÄLLSKAPET	
AURINKOBALETTI.....	T 7	LITORALE OY AB.....	LO 16	I FINLAND.....	LO 31
AVIADOR KUSTANNUS.....	LO 20	LUKULOMA & LUKUTAITO-OHJELMA.....	S 9	SVENSKANS VÄL I ÅBO RF.....	S 4
BOKEH / ANTTI NYLÉN.....	LO 7	LUONNONPERINTÖSÄÄTIÖ JA		TAIKAVIITTA.....	LG 10
CLUEHOUND.....	LO 11	IKIMETSÄN YSTÄVÄT.....	LG 11	TANSSITEATTERI ERI.....	T 8
ENOSTONE OY LTD.....	LG 15	MIKAEL AGRICOLA -SEURA.....	LG 3	TERRA COGNITA OY.....	LO 12
EPIC ERMINE.....	LO 2	MOEBIUS.....	LO 3	TIEDEKIRJA.....	T 1
EXLIBRIS ABOENSIS RY.....	LG 5	MÖKKI GALLERIA.....	LO 8	TUKENASI RY.....	T 5
FÖRFATTARE.....	S 5	NASTAMUUMIO.....	LO 4	TURKUSEURA-ÅBOSAMFUNDET RY.....	S 8
FÖRLAGET M OY AB.....	LO 31	NIIN & NÄIN.....	T 3	TURUN ARKKIHIIPPAK. TUOMIOKAPITULI.....	LG 14
GAUDEAMUS OY.....	LO 33	NYSALOR-KUSTANNUS.....	LO 5	TURUN JA KAARINAN SEURAKUNTAYHTYMÄ.....	LG 14
GUMMERUS KUSTANNUS OY.....	LO 32	OSUUSKUMMA - KUSTANNUS.....	LO 9	TURUN KANSALLINEN KIRJAKAUPPA OY.....	LO 30
HAAMU KUSTANNUS.....	LO 1	OSUUSKUNTA KIRJASIN/		TURUN KANSALLISET SENIORIT RY.....	T 6
HANTIKVA OY.....	LG 1	KUSTANNUSLIKE PARKKO.....	S 10	TURUN KAUPUNGIN KULTTUURIPALVELUT.....	LO 22
HERTTA KUSTANNUS OY.....	LO 6	PELIHETKI BY ELISA.....	ELÄMYSVAUNU	TURUN KESÄYLIOPISTO.....	T 4
HIENO HILMA /		PUOLENKUUN PELIT.....	LO 25	TURUN SANOMAT OY.....	LO 26
VERHOILUVERSTAS VILJANEN.....	LG 7	PÄIVI HALT.....	LG 12	TÄHTITIEELLINEN YHDISTYS URSA RY.....	LO 17
JO-JO TEATTERI.....	LO 14	ROSEBUD BOOKS OY.....	LO 33 JA LO 24	VARSINAIS-SUOMEN DYSLEKSIA RY.....	LG 9
JÖNS BUDD - SEURA RY.....	LO 10	SAMMAKKO KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ.....	LO 19	VARSAIS-SUOMEN HYVINVOINTIALUE /	
KAARINAN KAUPUNKI.....	S 7	SANASTO RY.....	S 1	VARHA.....	LG 4
KARJALAN LIITTO RY.....	LG 3	SCHILDTS & SÖDERSTRÖMS AB.....	LO 31	VARSAIS-SUOMEN VIRO-KESKUS.....	LO 21
KORURANTA.....	LG 8	SIGILLUM AB.....	LG 13	VIRO.....	LO 21
KRISTILLISET KUSTANTAJAT RY.....	LO 23	SUOMEN KIRJAILIJALIITTO.....	S 2	VIRON SUOMEN SUURLÄHETYSTÖ.....	LO 21
KRISTOSOFINEN KIRJALLISUUSSEURA RY.....	LO 15	SUOMEN KIRJASTOSEURA.....	T 2	WARELIA KUSTANNUS OY.....	LO 2
KUOLEMAJÄRVI-SÄÄTIÖ.....	LG 3	SUOMEN KÄÄNTÄJÄIEN JA		WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ.....	LO 27
KUSTANNUS-MÄKELÄ OY.....	LO 28	TULKKIEN LIITTO RY.....	S 6	YLEISET KIRJASTOT - ALLMÄNNA	
KUSTAVIN KIRJALLISUUSYHDISTYS RY.....	LG 6	SUOMEN LASTEN- JA		BIBLIOTEKEN.....	T 2
LE-SWEET OY.....	ULKO U 1	NUORTENKIRJAILIJAT RY.....	LO 29	ÅBO SVENSKA TEATERFÖRENINGEN.....	T 8

AUKIOLOAJAT

PE 10-18

LA 10-18

SU 10-18

LIPUT ENNAKKOON NETISTÄ:

Aikuinen 10 € (aamu- tai iltapäivälippu)

Aikuinen kokopäivälippu 18 €

Alennusryhmä 8 € (aamu- tai iltapäivälippu)

Alennusryhmä kokopäivälippu 16 €

LIPUT OVELTA:

Aikuinen 12 € (aamu- tai iltapäivälippu)

Aikuinen kokopäivälippu 20 €

Alennusryhmä 10 € (aamu- tai iltapäivälippu)

Alennusryhmä kokopäivälippu 18 €

Yksittäinen lippu oikeuttaa kertakäyntiin tapahtumassa 3.-5.10.2025.

Aamupäivän lippu on voimassa klo 10-14, iltapäivän klo 14-18

ja kokopäivälippu koko päivän.

Katso kaikki lippuvaihtoehdot ja osta liput: www.kirjamessut.fi

Liput myynnissä rajoitetusti – varmista paikkasi ajoissa!

SAAPUMINEN MESSUILLE: Messuille Logomoon pääset helposti jalan, pyörällä, julkisilla, taksilla tai omalla autolla.

Tutustu saapumisohjeisiin lisää nettisivuilla: logomo.fi/info/saapuminen

LOGOMO: Junakatu 9, 20100 Turku

”Uudet alut ovat tärkeitä”

Teksti: TIINA AMPERLA-HIRVONEN

Tosielämän tapahtumat ovat kirjailija SATU RÄMÖN mielestä ihmeellisempiä kuin mitä fiktio on. Hän sanoo, että ihminen kulkee elämänsä aikana moniin risteyksiin, joista alkaa aina uusi matka.

Syyssateet ovat tulleet Islantiin. Eleään elo-syyskuun vaihdetta, ja **Satu Rämöstä** tuntuu, että kesä poistuu Islannista tänä vuonna vähän hitaammin.

- Aamulla oli vielä kymmenen astetta lämmintä. Se on tähän aikaan vuodesta oikein hyvä, Satu Rämö toteaa ja kertoo hiovansa painoon lähtevää *Hildur Villapaidat* -kirjaansa.
- Syksyllä reissaan paljon ja esiinnyn kirjameissa. Samoihin aikoihin pyörityn päässäni uuden kirjan teemoja. Kun alan kirjoittaa, minulla pitää olla tarina aika lailla valmiina, Satu Rämö toteaa ja kertoo, että kevät on hänelle kirjoittamisen aikaa.

Uuden alku

Tosielämän jutut ovat Satu Rämölle versoja, joihin fiktiiviset kertomukset kietoutuvat.

- Kuulemani kertomukset saattavat näkyä kirjoissani. Silloin ne ovat aiheuttaneet minussa vahvan tunnekuohun.

Joskus vaikutuksen tehnyt uutinenkin voi avata tien uuteen tekstiin.

- Lopulta tarinoiden ja uutisten ympärille alkaa rakentua fiktiivistä tarinaa, Satu Rämö kuvailee ja toteaa, että todellinen elämä voittaa karneimmatkin fiktiiviset rikostarinat.

- Jos kirjoittaa tositarinoista, niitä pitää pyöristää, jotta ne tuntuisivat uskottavilta. Tosielämän tapahtumat ovat aina ihmeellisempiä kuin mitä fiktio on.

Satu Rämö kirjoitti ensimmäisen kirjansa vuonna 2008.

- Se oli Islannista kertova matkapas. Sen jälkeen minulta on ilmestynyt parikymmentä faktakirjaa: tieto- ja matkakirjallisuutta sekä oppikirjoja.

Ensimmäinen fiktiivinen teos Rämöltä ilmestyi vuonna 2022. Hän kirjoitti Islantiin sijoittuvan, suuren suosion saavuttaneen *Hildur*-dekkarin, josta tuli kirjasarja. Sen viides osa, *Tinna*, ilmestyy lokakuussa.

Suosio ei ole vaikuttanut Satu Rämön kirjoittamiseen.

- On ollut ihana kuulla, miten niin moni on löytänyt dekkarini, mutta asun pienessä kylässä ja teen työtä kuten ennen. Jos asuisin Suomessa, olisin varmasti enemmän asioiden keskiössä.

Vaikka kirjoittaminen on Satu Rämön päätyö, hän ei osaa vieläkään kutsua itseään kirjailijaksi.

- Jos johonkin viralliseen paperiin pitää kirjoittaa ammatti, olen aina pihalla, mitä ihmettä siihen laittaisin.

Lukutaidon yleinen heikkeneminen huolestuttaa Satua Rämöä.

- Me kaikki tiedämme, että lukutaito on varsinkin nuorilla ja lapsilla huonontunut. Kun kirjasarjani on otettu niin hyvin vastaan, iloitsen siitä, että olen pystynyt osaltani lisäämään lukemisen iloa. Se, että kirjoja yleensä luetaan, on tärkeää. Sekin on hienoa, kun ihmiset keskustelevat erilaisissa ryhmissä kirjoista. Ne ovat sosiaalisia tapahtumia.

Elämän risteykset

Satu Rämö pohtii, kirjoittaisiko hän kirjoja, jos hän ei olisi muuttanut Islantiin yli 20 vuotta sitten.

- Tai kirjoittaisinko lainkaan, jos emme olisi muuttaneet Reykjavikiin tänne kauas Islannin Länsivuonoille? Mikä oli korona-ajan vaikutus minun kirjoittamiselleni? Olisiko elämä ollut ihan erilaista, jos en olisi koskaan mennyt kesätöihin Kreikkaan tai muuttanut Islantiin.

Satu Rämö on sitä mieltä, että ihminen saapuu elämänsä aikana moniin risteyksiin, joista alkaa aina uusi matka.

- On stressaavaa ajatella, olenko tehnyt joka risteyksessä oikean päätöksen. Sellaista ei saa miettiä. Olisi ikävää jäädä vanhojen valintojen vangiksi. Se mihin elämä on kuljettanut, sillä on ollut tarkoituksensa.

- Kun käyn kouluissa puhumassa oppilaille kirjailijan työstä, kerron heille, että on turhaa murehtia tai stressata tulevaa. Lopulta omien mielenkiinnon kohteet vievät ihmistä oikeaan päämäärään. Oli sitten kyse ammatista, avioliitosta tai muutosta vaikkapa ulkomaille. Uudet alut ovat tärkeitä ja niitä voi tehdä ihan minkä ikäisenä vaan, Satu Rämö kuvailee lopuksi. ♦

VETURI

La 4.10. klo 10.50–11.05

Näitä kirjoja rakastan.

La 4.10. klo 16.30–16.52

Satu Rämö: *Hildur*-sarja.

Tampereen Kirjafestarit

La-su 29.-30.11.2025 // Tampere-talo

Kolme upeaa tapahtumaa yhdellä lipulla!
Samalla lipulla koet myös Tampereen Antikvaariset Kirjafestarit ja Tampereen Levyfestarit.
Lue lisää: kirjafestari.fi

TAMPERE-TALO

TAMPERE
LIVE

Kansanperinteen noidat ja tietäjät, Suomen muinainen kielihistoria ja muut syksyn kiinnostavat uutuudet.
www.skskirjat.fi

Kirja kuin ystävä

Teksti: TIINA AMPERLA-HIRVONEN

Näyttelijä KRISTA KOSONEN on elänyt lapsesta asti kirjojen äärellä. Hän rakastaa kaunista kieltä ja lukee montaa kirjaa samanaikaisesti. Kaunokirjallisuuden ja elämäkertojen lisäksi runot tuovat lohtua ja antavat tiivistettyä viisautta.

Kun näyttelijä **Krista Kosonen** sai lapsena kirjastokortin, hänestä tuli saman tien Haukilahden kirjaston kanta-asiakas.

- Niihin aikoihin ei onneksi ollut vielä älypuhelimia, joten kirjat veivät ison osan vapaa-ajastani. Eniten luin heppakirjoja ja nuorisoromaaneja.

Lukeminen opetti empatiaa, se avasi ja avaa edelleenkin maailmoja ja mielikuvitusta.

- Kirjat herättävät tunteita, vaikka en aina muistaisi tarkalleen niiden sisältöä, jokin tunne jää jokaisesta elämään. En silti koskaan palaa jo luetun kirjan pariin, Krista Kosonen kuvailee ja toteaa, ettei hän olisi näyttelijä ilman lapsuuden ja nuoruuden ajan kirjoja ja lukemista.

Keskeneräiset kirjat

Kristalla on tälläkin hetkellä monta kirjaa kesken.

- Olen monenlaisten kirjojen lukija ja luen niitä saman aikaisesti. Avaan fiilisten mukaan sellaisen kirjan, jota juuri sinä hetkenä haluan lukea. Minun ei tarvitse lukea kirjaa

heti loppuun, vaan luen pikkuhiljaa, sivun siellä ja toisen täällä, Krista Kosonen kertoo.

Jos aika antaisi myöden, hän lukisi vielä enemmän.

- Joskus mietin, että olisipa elämäni sellaista, että voisin istahtaa nojatuoliin kuin **Jörn Donner** kansanaan ja alkaa vain lukea. Nyt ei ole sellaista tilannetta. Kaikesta huolimatta minulla on jatkuva tarve olla kirjan äärellä. Kirjat tuntuvat ystäviltä, jonkun niistä pitää olla aina mukana.

Sisällön merkitys

Kirjoitettu kieli on Krista Kososelle tärkeä.

- Tarinakaan ei ole aina niin tärkeä kuin kieli. Ihailen kirjailijoita, jotka osaavat kirjoittaa kaunista tekstiä. Eniten luen kaunokirjallisuutta ja elämäkertoja. Mitään liian köykäistä en pysty lukemaan enkä kauhua tai scifiä.

Joskus Krista kaipaakaan tiivistettyä viisautta.

- Silloin avaan runokirjan. Esi-

merkiksi **Eeva Kilven** runot tuovat lohtua. Ne kulkevat aina mukana. Rakastan myös **Sirkka Turkan** ja **Edith Södergranin** runoja, Krista Kosonen kuvailee ja alkaa muistella nuoruuttaan.

- Lukioaikana **Saarikosken** runoista tuli minulle tärkeitä.

Lukupiirien tärkeys

Krista Kosonen lukee työkseen äänikirjoja.

- Olen onnekas, kun olen saanut lukea ääneen niin hyviä kirjoja. Tällä hetkellä luen **Arundhati Roy'n** elämäkertaa. Sitä ennen luin **Aina Bergrothin** *Erojen kirjan*.

Myös lukupiireihin kuuluminen on Kristalle tärkeää.

- Välillä painaa niissäkin deadline päälle, Krista hymyilee.

Toinen lukupiireistä on hänen ja WSOY:n yhteistyö, jossa luettavat kirjat valitaan yhdessä.

- Kuulun myös Finlandia-lukupiiriin, jossa luetaan kaikki Finlandia-voittajat. Ensimmäinen Finlandia-palkinto myönnettiin vuonna 1984.

Nyt olemme vuodessa 2012, jolloin kaunokirjallisuuden Finlandia-palkinnon voittaja oli **Ulla-Leena Lundberg** teoksellaan *Jää*.

Kun kirja on luettu, lukupiiri koontuu yhteen.

- Tapamme kerran kuussa. Ensimmäinen yksi meistä esittelee voittajateoksen ja kertoo muistakin sinä vuonna ehdokkaana olleista kirjoista. Lisäksi meille perustellaan, miksi ja kuka valitsi voittajan. Sitten puhe on vapaa, Krista Kosonen kuvailee ja iloittuu siitä, että ryhmässä on mukana jäseniä monelta eri alalta, ja mielipiteet ovat moninaisia.

Krista itse lukee mieluiten paperista kirjaa.

- Silloin tällöin kuuntelenkin kirjoja, mutta silloin ajatus voi kesken kaiken lähteä juoksemaan, ja kuultuun on vaikeaa keskittyä. ♦

VERSTAS

La 4.10. klo 16:00–16:22
Elämäni kirjat

SUOMEN TIEDEKUSTANTAJIEN LIITON JÄSENET JULKAISEVAT

TUTKITTUA TIETOA & LAADUKASTA LUETTAVAA

Turun Kirjamessuilla Logomossa 3.–5.10. mm.

Gaudeamus ja Vastapaino	LO 33
niin & näin	T 3
Sigillum ja Turun historiallinen yhdistys (THY)	LG 13
Svenska litteratursällskapet i Finland	LO 31
Tähtitieteellinen yhdistys Ursa	LO 17

Suomen tiedekustantajien liiton jäsenyhteisöjen julkaisuja myy myös tieteen oma kirjakauppa Tiedekirja osastolla T 1

Paneelikeskustelu:

Kotimaiset kielet ja tiedekirjallisuus
pe 3.10. klo 12.30.
Keskustelemassa professorit
Johanna Ilmakunnas ja Jussi Ylikoski,
Tiina Raevaara haastattelee.

LISÄTIETOJA

tiedekustantajat.fi
Facebook @tiedekustantajat

MÄKELÄ 54 vuotta

YMPYRÄISET

PIKKULI

ELSA LAURI

PEPPE

JAAPERO ja TAAPERO

MISSÄ VALLU?

Mimmi Lehmä ja Varis

LASTEN-KIRJOJEN JUHLAA

Mäkelän osastolla LO 28

Tervetuloa tutustumaan laajaan ja laadukkaaseen valikoimaan!

Kaikki kirjat edullisin messuhinnoin.

www.kustannusmakela.fi

Tanssiteatteri ERI

TULOSSA: VIIDAKKOKIRJA

16.10-8.11.2025

LAHJOJEN AIKA 22.11.-20.12.2025

Tanssiteatteri ERI, Yliopistonkatu 7, Turku

BALLROOM

14.1.-26.2.2026

LIPUT: 02 250 1032, liput@eri.fi, www.eri.fi

Pyhiinvaellus Suomi

Kirkko Turussa ja Kaarinassa

Tule tapaamaan kirkon väkeä!

Tervetuloa Asema-lavan tuntumaan (LG14) tutustumaan Turun ja Kaarinan seurakuntiin, pyhiinvaelluksiin ja Sydämen sivistystä 750 vuotta -juhlavuoteen.

Messulavoilla kirkon ohjelmissa mukana mm. näyttelijä **Seela Sella**, kirjailija **Joel Haahtela**, kansanedustaja **Ville "terapeutti-Ville" Merinen** ja kirjailija **Sara Al Husaini**.

turunseurakunnat.fi | pyhiinvaellussuomi.fi

NELLI PALOMÄKI OTTEITA

3.10.2025–18.1.2026

TURUN TAIDEMUSEO AURAKATU 26, TURKU
 TI-PE 11-19 LA-SU 11-17 turuntaidemuseo.fi

Tule tutustumaan Turun kulttuuri-syksyyn Kirjamessuosastollamme LO 22 Logomossa 3.-5.10.

turku.fi/kulttuuri

Nyt, ikuisesti, Turku.

SIBELIUS MUSEUM

12.6.2025–4.1.2026

OOPERAMAA SUOMI

Liput 7 € / 5 €

sibeliusmuseum.fi | Piispankatu 17, Turku

ROSEBUD JA GAUDEAMUS NÄYTTÄVÄSTI MUKANA.

Lauri Timonen
JOHN FORD I & II
1894 - 1949 & 1959 - 1973
ROSEBUD

Toni Stenström
PUOLA JA SUOMI
ROSEBUD

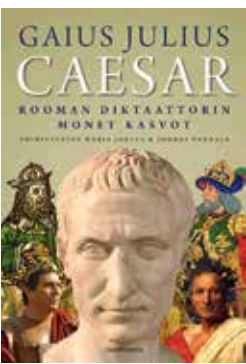
Angeria & Linturi
ELÄMÄN TARKOITUS
JA TEKÖÄLY
ROSEBUD

Mika Suonpää
INFOSOTURIT
GAUDEAMUS

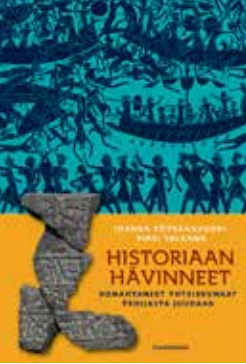
Olli Bäckström
SUURSODAN
UNOHDETUT KASVOT
GAUDEAMUS

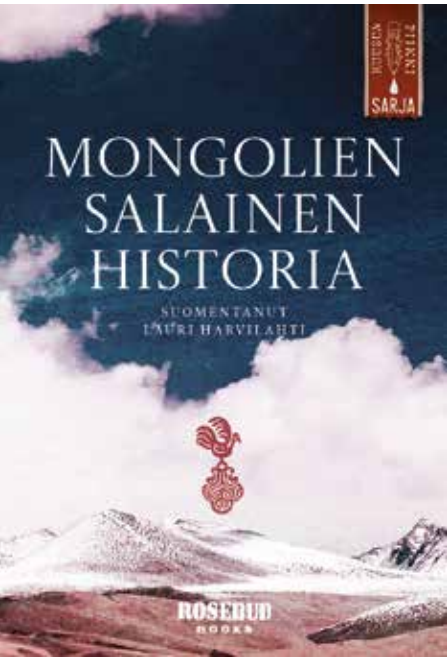
Jokela & Vanhala (toim.)
GAIUS JULIUS CAESAR
GAUDEAMUS

Ira Jänis-Isokangas
KOHTALONA GULAG
GAUDEAMUS

Töyräänvuori & Valkama
HISTORIAAN HÄVINNEET
GAUDEAMUS

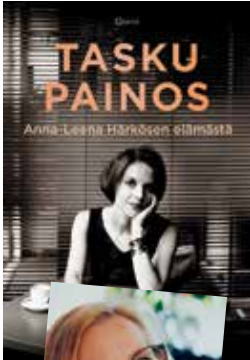
Lauri Harvilahti
(suom.)
MONGOLIEN
SALAINEN
HISTORIA
ROSEBUD
Katja Tukiainen
PIENI JA
TYLSÄ KIRJA
ROSEBUD
Pekka Valtonen
SOTIENVÄLINEN
SUOMI
GAUDEAMUS

TAPAA OTAVAN KIRJAILIJOITA ROSEBUDIN OSASTOLLA.

Aino Havukainen &
Sami Toivonen

Katja Kallio

Enni Mustonen

Elina Backman

Raija Oranen

Tervetuloa tutustumaan uutuuksiin ja edullisiin löytöihin Rosebudin osastolle!

Lukemisiin
ROSEBUD OTAVA Gaudeamus

VETURI

10.00

10-10:25 TURUN FILHARMONINEN ORKESTERI. Turun filharmoni-sen orkesterin pienyhtyeen kon-sertti tuo musiikin iloa Kirjames-suille, tervetuloa kuuntelemaan!

10:30-10:52 TURUN KIRJA-MESSUT 35 VUOTTA! KARI J.KETTULA, TAPIO KOIVUKA-RI, HELI LAAKSONEN, VIILJA-TUULIA HUOTARINEN. Turun Kirjamesstut, Johnny Kniga. Riemua, runoutta, raakaa voi-maa, rakkautta ja reipasta mark-kinahenkeä! Muisteluja ja tulevai-suuden tuulia.

Heli Laaksonen

11.00

11:00-11:45 NYKYAJAN LÄPIVALAI-SU. JOHANNA SINISALO, JANI KAARO, IIDA SOFIA HIRVONEN. Into, Siltala, Otava. Johanna Si-nisalon teos Joutsenlaulu kertoo kielestä, tajunnasta ja siitä, mitä valitsemme olla näkemättä, kun oma etumme ja luonto joutuvat vastakkain. Jani Kaaron teos Massahysteria pohtii moraalisia paniikkeja. Iida Sofia Hirvosen Voittajantunti vie seikkailulle yö-liseen kaupunkiin, kohtaamisiin ja kuvaruuduille.

Johanna Sinisalo

perjantai 3.10.

12.00

12:00-12:22 ANN-CHRISTIN AN-TELL: VALKEA LILJA. Gumme-rus. Hurmaava taidetta, tiedettä ja luontoa huokuva trilogia Ade-lin tyttäristä alkaa. Haastattelija Pauliina Pietilä.

Ann-Christin Antell

12:30-12:52 ALOITA SARJAKUVIS-TA. LEENA ROMU, VILLE HÄN-NINEN. Zum Teufel Kustannus. Naarassarjat täydellisenä koko-elmana, toim. Johanna Rojola ja Petteri Oja. Feministis-historial-lisesta teoksesta keskustelevat Ville Hänninen ja tutkija Leena Romu.

13.00

13:00-13:22 NAISTEN SUURTEKO-JA. NASIMA RAZMYAR, SAARA TURUNEN, JOHANNA VENHO. Tammi, Wsoy. Poliitikko Nasima Razmyar kertoo työnsä kokohoh-dista ja kulttuurin merkityksestä työssään. Saara Turunen on toi-mittanut Suurteoksia-kirjasarjaa. Paljastuskirja. Nyt. valottaa nais-ten vaihdevuosien voimaa, toi-mittaneet Johanna Venho, Kaisa Kuurne ja Anna-Stina Nykänen. Vilja Tuulia Huotarinen haastat-telee.

13:30-13:52 TULEVAISUUDES-TA KIRJOITTAMINEN. HANNA WESELIUS, PONTUS PURO-KURU, PIIA LEINO. Wsoy, Kos-mos, S&S. Hanna Weseliuksen Pronomininit kertoo siitä, miten pysyvyys loppui ja poikkeustilat vakiintuivat. Pontus Purokurun Keskeytysten arkisto tutkii aikaa, yhteiskuntaa ja elämää. Piia Lei-non Hämärän laulu on hyttävä trilleri kauas avaruuteen ja syväl-le ihmisen sisimpään. Petra Fors-tén haastattelee.

14:00-14:22 TEKÖÄLY, IHMISEN KULTTUURIN TUOTE. KARI ANGERIA, TAPANI KINNUNEN, VILLE HYTÖNEN. Basam Books. Risto Linturin ja Kari Angerian te-os Ihmisyyden rajalla pohtii teko-älyä, ihmisen kulttuurin tuotetta. Entä mitä sana tekoäly tuo mie-leen runoilija Tapani Kinnuselle ja Suomen kirjailijaliiton puheen-johtajalle, kirjailija Ville Hytöselle?

14:30-14:52 MAXIM FEDOROV: ITSENÄISYYDESTÄ ITSENÄI-SYYTEEN. Docendo. Toimittaja ja kirjailija Maxim Fedorovin kirja tarkastelee oivaltavasti kahta ko-timaataan.

15.00

15:00-15:22 MITÄ DEKKARI KER-TOO AJASTAMME? PATRICIA G. BERTENYI, KARI HÄKÄMIES, PÄIVI ALASALMI. Tammi, Avia-dor, CrimeTime. Patricia G. Ber-tényin Rikoksista pahin esittelee unkarilaistaustaisen laitospulai-sen Janka Vitézin, joka ei ole aina siivonnut sairaalaa - ja nyt hänen taitonsa pääsevät käyttöön. Kari Häkämiehen Venäläinen sopimus jatkaa Hamilo-sarjaa. Päivi Alasa-lmen Myrkyntylväässä kaadetaan puutarhakaupungin kulissit.

15:30-15:52 MAX SEECK: PETET-TY. Tammi. Timantinkova trilleri vakoilun maailmasta! Jatkoa Milo-sarjalle.

16.00

16:00-16:22 MAIJA KAJANTO: PYYKKIPÄIVÄ, LEENA PAASIO: TUULI KÄÄNTYY ETELÄÄN. Wsoy. Leena Paasion saaristo-laissarjan ensimmäisessä osas-sa unelmat muuttavat suuntaa kuin merituuli. Pyykkipäivä start-taa Maija Kajannon Puistokadun pesula -sarjan.

16:30-16:52 TOMMY HELLSTEN: KUN USKALSIN OLLA TOTTA. Docendo. Arvostettu terapeutti kertoo lapsuuden haavoista avoi-memmin kuin koskaan: kirja us-kosta, rakkaudesta ja näkyväksi tulemisesta.

17.00

17:00-17:22 MERETE MAZZAREL-LA: I SKRIVANDE STUND. S&S. I sin mest personliga bok hittills skriver Merete Mazzarella om åldrande, kärlek och eftertanke

- och om att leva långsamt med öppna sinnen.

Merete Mazzarella

17:30-17:52 SIVISTYKSEN VUOKSI. TARJA HALONEN, ANNI VUOHI-JOKI. Into kustannus. Eri alojen asiantuntijat pohtivat sivistyksen olemusta. Keskustelijoina presi-dentti Tarja Halonen ja painon-nostaja ja voimanostaja Anni Vuohijoki. Kirjan toimittivat Jan-ne Kotiaho, Kyösti Ylikulju, Sanna Karkulehto ja haastattelijana toi-miva Helmi Jyrkkänen.

Tarja Halonen

ASEMA

Aloita arki!

10.00

10:15-10:25 MÖRRI-MÖKYKN SUVI. Turun Nuori Teatteri. Maistiainen koko perheen mu-sikaalista.

10:30-10:52 TOIVOA, VIMMAA JA VASTARINTAA: KIRJOITUKSIA QUEER- JA TRANSAKTIVIS-MISTA. Gaudeamus. Queer- ja transaktivismilla on Suomessa ollut keskeinen rooli yhteiskun-nallisten laki- ja asennemuutos-ten aikaansaamisessa. Keskuste-lijoina tutkijat Varpu Alasuutari ja Lotta Kähkönen, haastattelija Matti Pihlajamaa.

11.00

11:00-11:22 NUORTENOHJELMA: HYVINVOIVA MIELI JA SIELU. TERAPEUTTI-VILLE, PÄIVI PULAKKA. Arkkiihiippakunnan messutyöryhmä. Kansanedustaja, somevaikuttaja Terapeutti-Ville (Ville Merinen) ja Lasten ja nuorten keskuksen Walk in terapian asiantuntija Päivi Pulakka johdattavat henkisten ja hengellisten hyvinvoinnin teemojen ääreen. Ohjelma sisältää vuorovaikutteisuutta.

Ville Merinen

11:30-11:52 KENEN TARINOITA KERROMME - MITEN HAHMOT SYNTYVÄT? Suomen lasten- ja nuortenkirjailijat. Hahmojen synnystä ja merkityksestä omis- sa lasten- ja nuortenkirjoissaan kertovat Kirsti Kuronen, Tuula Sandström, Maami Snellman ja Annika Welling.

12.00

12:00-12:22 LEEA LAKKA: KAPINA PULPETISSA. Nemo. Mitä peruskoulussa tapahtuu todella? Tutkija vietti vuoden ysiluokalla. Haastattelija Mia Halonen.

12:30-12:52 UUSIA ALKUJA, HAIKEITA JÄÄHYVÄISIÄ: KIRJA-SARJAT! J.S. MERESMAA, MAGDALENA HAI, HANNA MORRE, MIA MYLLYMÄKI. Osuuskumma. Mikä kirjasarjoissa kiehtoo? Miten aloittaa tai lopettaa sarja? Sarjoja kirjoittavat tekijät keskustelevat.

Aloita historiasta!

13.00

13:00-13:22 SAARA HENRIKSSON: KERJÄLÄISKUNINGATAR, MIKKO KAMULA: POHJOLAN NEITO. Into, Gummerus. Kerjäläis-

kuningatar on Saara Henrikssonin historiallinen romaani. Mikko Kamulan syrjäisestä savupirtistä liikkeelle lähteneessä romaani-sarjassa on tultu keskiaikaiseen Turkuun, ja mytologiset elementit ovat kasvaneet matkan mukana. Haastattelija Aleksis Salusjärvi.

13:30-13:52 EVELIINA TALVITIE: HELGA. Into. Uusi trilogia ruotii muodin paikoin emansipatoris-takin voimaa ja mukailee yhteis-kunnan rakennemuutosta käsi-työläisnaisten elämää peilaten. Elina Wallin haastattelee.

14.00

14:00-14:22 ENNI MUSTONEN: MATRIARKKA. Otava. Menestys-sarjan huipennus kuvaa vahvoja naisia Suomen historian käänne-kohdassa.

14:30-14:52 KARJALAISTEN UUSI ALKU. SEPPÖ PIRHONEN: EVA-KOISTA KAVEREIKSI. Kuolema-järvi-säätiö. Maanhankintalaki asutti karjalaiset ja rintamamiehet 80 vuotta sitten. Miten karja-laisten ja varsinaissuomalaisten yhteiselämä sujui? Tietokirjailija Seppo Pirhonen.

15.00

15:00-15:22 ANTTI BLÄFIELD JA ERJA-OUTI HEINO: PUOLA ON SAMAA MAATA. Siltala. Suomes-sa on tavattu ajatella, että Puola on toista maata - mutta onko?

15:30-15:52 ROOPE LIPASTI: KUUMA LINJA. Atena, Otava. Villi ja haikea kasvuromaani 1980-luvun pojista.

Roope Lipasti

16.00

16:00-16:22 SILJA-ELISA LAITONEN: TAAKKA, MILLA OLLIKAINEN: MATHILDA. Wsoy. Silja-Elisa Laitosen teoksessa eletään 1950-lukua Helsingissä. Mathilda sai alkunsa, kun Milla Ollikainen

löysi kirjoit-
el Saari-
Mathildan, karun kohtalon.

Ala puhua rahasta!

16:30-16:52 HANNA RYTI: KAA-TUMINEN, JUKKA HAKALA: HYBRIS. Wsoy. Hanna Rytin romaani kuvaa 1990-luvun laman jättämiä jälkiä. Jukka Hakalan kirja on nostalginen matka pun-kin nousuun dot.com-kuplaan.

17.00

17:00-17:22 JULIA THURÉN JA MERJA MÄHKÄ: RIKAS, RAKAS, KÖYHÄ, VARAS - RAHANJAKO PARISUHTEESSA. Gummerus. Suoraa puhetta rahasta, rakkau-desta ja niiden törmäyskohdista.

17:30-17:52 LAURI NUMMENMAA: TALOUS & TUNTEET. Tammi. Johtava turkulainen aivotutkija ja tietokirjailija kertoo, miten ihmismieli toimii markkinoilla ja miten taloudessa voi menestyä.

RISTEYS

Börja njuta av livet!

10.00

10:10-10:30 HUR BLIR EN BERÄTTELSE TIL? Sydkustens Ordkonstskola. Kultur? Eller hur! Elever från Sydkustens ordkonstskola intervjuar Malin Klingenberg och Karin Erlandsson. Varifrån kommer berättelserna och hur förvandlas de till böcker? Bland annat behandlas verken Slättens systrar och Legenden om ögonstenen.

10:35-11:00 BOKFRÅGESPORT. Sydkustens Ordkonstskola. Kultur? Eller hur! Bokfrågesport där den som läser mest vet bäst. Frågorna handlar om klas-siker inom barn- och ungdomslit-teraturen och om karaktärerna i sagor, bilderböcker eller romaner för barn och unga. Två skolklasser tävlar mot varandra, men även publiken har möjlighet att vinna fina bokpriser.

11.00

11:00-11:22 EN LEVANDE SKÄRGÅRD. Litorale. Pekka Barck och Nordenskiöld samfundet diskutera om temat en levande skärgård med anledning av Nordenskiöld samfundets jubileumsskrift.

11:30-11:52 MITÄ MÄ LUKISIN? Opetushallitus, Suomen Kustannusyhdistys. Kirjastonhoitaja, kirjavinkkari Arja Palonen Porista, ja lasten ja nuorten omia kirjavinkkejä. Lukutaito-ohjelma ja Lukuloma-kampanja.

12.00

12:00-12:22 TARZAN - KIVINEN FAARAO. Art House. Viidakko-sankari ja miehen malli - mikä on Tarzanin salaisuus? Lavalla Tarzan-albumin toimittanut Petri Aarnio.

12:30-12:52 ONKO SE HELPOA? NADJA SUMANEN, RIIKKA ALA-HARJA, MARKKU KARPIO, ANU HOLOPAINEN. Suomen lasten- ja nuortenkirjailijat ry. Miltä tuntuu kirjoittaa uudelle ikäryhmälle? Kirjailijat kertovat teoksistaan.

Riikka Ala-Harja

13.00

13:00-13:22 HUGO PRATT: AAVIKON SKORPIONIT I JA II. Jala-va. Art House Oy. Hugo Prattin kunnianhimoinen ja aikaa kestävä sotasarjakuva, jota ei ole aiemmin julkaistu Suomessa kokonaisuudessaan. Haastattelijana Ville Hänninen.

13:30-13:52 ANNIKA PERKIÖ: HERRA WOLTERIN KARNEVAALI. Haamu. Nukkevalokuva-asetelmiensa (annika_alive Instagramissa) myötä suosiota saavuttanut Annika Perkiö vie esikoisromaanillaan lukijan maakaaberin sirkusmaailmaan. Tiina Hautala haastattelee.

14.00

14:00-14:22 ALA KIRJOITTA. HELMI KEKKONEN, JANI SAXELL, MIKKO KOHO, PIHLA VIHervaara. Kosmos, Art House. Kirjailija Helmi Kekkonen pohtii uudessa kirjassaan Näin minä sen kirjoitin, mikä on saanut hänet kirjoittamaan. Kirjailija Jani Saxell tarjoaa op-
paassaan Aiheiden kirja neuvoja kirjoittamiseen. Entä mistä kirjoittaminen alkoi yliopiston kirjoittamisen opiskelijalla Mikko Koholla? Opiskelija Pihla Viher-
vaara haastattelee.

Aloita seikkailuista!

14:30-14:52 ANNA PALDAR: VAPAAVYÖHYKE, HENRI NYHOLM, TOMAS JOUHI LAMPI: VÄKIVALAN HINTA. Wsoy. 15-vuotiaana Tomas Jouhilampi tappeli päivittäin eikä hävinnyt koskaan. Teos kysyy, mikä saa lapsen rakastumaan väkivaltaan. Anna Paldarin romaanissa Miki opiskelee sähköamiksessa ja pelaa korista. Hän yrittää vältellä vaikeuksia, mutta ne löytävät hänet aina.

15.00

15:00-15:22 SILJA SILLANPÄÄ JA PASI PITKÄNEN: HALTIKÄÄRME, HELI KOSKINEN: PELIKIRJA (ZETA-sarja). Wsoy, Kustannus-Mäkelä. Koskinen on tehnyt suosittujen Zeta-teostensa pohjalta pelikirjan. Silja Sillanpään luomiin tarinamailmoihin on saatu sukeltaa niin Ylen lastenohjelmissa kuin lastenkirjoissakin.

15:30-15:52 TAIKAKALUJEN VOIMA - MAGIAA KANSANUSKOSSA JA MUSEOIDEN VITRIINEISSÄ. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, SKS Kirjat. Mitä taikakalut kertovat entisajan maailmankuvasta? Keskustelu sukeltaa tietäjien, notien ja kansanuskon esineiden maailmaan. Arkeologi Sonja Hukantaivalta (Magiaa ennen ja nyt) ja perinteentutkija Pasi Klemettistä (Tietäjät, noidat, samaanit) haastattelee Roope Kotiniemi.

16.00

16:00-16:22 MYYTTIEN MAHTI. RIMMA ERKKO: KOUKOSIELUT, JUHA JYRKÄS: POHJATUULEN TYTÄR. Nysalor. Juha Jyrkkään novellikokoelma yhdistää kauhua, erotiikkaa, metallimusiikkia ja suomalaista kansanperinnettä. Rimma Erkon säeromaanissa liikutaan muinaissuomalaisuudesta ammentavassa fantasia-maailmassa.

Aloita ympäristöstä!

16:30-16:52 ALOITA KASVEISTA. TEIJA ALANKO, AINO ÖHMAN, PIRJO SILVERI. SKS Kirjat, Warelia. Turkulaisen biologin Aino Öhmanin ja hänen äitinsä Pirjo Silverin yhdessä kirjoittama Puutarhahmiset kertoo tavallisesta puutarhasta uutta tietoa ja kulttuurihistoriaa. Tiedonjulkistamisen valtionpalkinnolla palkitun kasviekologi Teija Alangon teos Kultaköynnös ja unelma kertoo kiehtovalla tavalla huonekasvien historiasta.

17.00

17:00-17:22 REETTA RANTA: PYHÄT PUUT. SKS Kirjat. Pyhät puut ja Sielulinnut kirjoittanut Reetta Ranta keskustelee pohjoiseen luontoon liittyvästä kansanperinteestä.

17:30-17:52 KIELI MAISEMASSA, MAISEMA KIELESSÄ. TUTKIMUKSIA TURUSTA. Suomalaisen Kirjallisuuden seura, SKS. Mitä Turun katukuva kertoo kielistä, kulttuurista ja yhteiskunnasta? Tutkijat kertovat kuvien pohjalta, millainen on Turun kielimaisema. Hanna Lanttoa ja Tommi Kurkea haastattelee Anne Heimo.

RATA

Aloita Turusta!

10.00

10:15-10:45 HANNU SALMI: FRANS LEIJON. Otava. Millais- ta oli elää vailla näkö- ja kuuloais-
tiam Suomessa, joka koki monen-
laisia mullistuksia Frans Leijonin

elinaikana v. 1878–1947? Hannu Salmen isosedän tarina.

Hannu Salmi

11.00

11:00-11:22 LIISA LOIRI: KUULEN ELÄMÄN JA UNELMIEN KUTSUN. Mökki Galleria. Runojen teemana on elämä sen alusta loppuun, unelmat, uskallus ja rohkeus - unohtamatta juuria. Haastattelijana Kari J. Kettula.

11:30-11:52 NÄR DET BRANN OCH BLOMSTRÄDE I ÅBO. Kaksi-kielinen ohjelma. Svenska litteratursällskapet i Finland, SLS. Åboromantiken tog fart på 1810-talet och väckte läsiver och universitetsaktivism. Åbo brand bröt ut 1827 och lämnade staden i ruiner. Jukka Sarjala och Hannu Salmi diskuterar om böcker Åbo i lågor. Minnen från branden 1827 och Åboromantiken. Idéer, läs-lust och nätverk på 1810-talet. Kaksikielinen ohjelma. Hedvig Långbacka haastattelee.

12.00

12:00-12:22 TONI LEHTINEN: KAKOLAN KARKURIT. Tammi. Kiehtova näkökulma vankilapa-koihin ja vapauden merkityksen pohtimista.

12:30-12:52 ALMA SÖDERHJELM: TURKU MENO-PALUU. Sammakko. Söderhjelm (1870–1949) oli Suomen ensimmäinen nais-puolinen professori, lasikattojen rikkoja ja suorapuheinen kosmo-poliitti.

13.00

13:00-13:22 ARTEMIS KELOSAARI - MINÄ, ÅKE TOTT JA TURKU. Nysalor. 12 vuotta sitten tuleva kirjailija Artemis Kelosaari näki Turun tuomiokirkossa sotaher-ran hautamuistomerkin. Siitä alkoi Kelosaaren ja Åke Tottin (1598–1640) yhteinen taival, jonka

lopputuloksena on kirjailijan hur-meinen vaihtoehtohistoriallinen seikkailu Kolme hurjaa miestä.

Aloita ystävydestä!

13:30-13:52 YSTÄVÄPORUKOITA. SALLA SIMUKKA: NELJÄT SYNTYMÄPÄIVÄT JA YHDET HAUTAJAISET. Tammi. Nuorten aikuisten romaani rakastetulta kertojalta.

Salla Simukka

14.00

14:00-14:22 ETSIVÄYSTÄVYKSIÄ! SARI RAINIO JA JUHA RAUTA-HEIMO: VAINAJAT VAILLA ARMOA. Siltala. Suositun dekkari-sarjan kolmas osa.

14:30-14:52 YSTÄVYYDEN PIMEÄT PUOLET. EMMI-LIIA SJÖHOLM: KASKAAT. Kosmos. Koskettava ja jännitteinen kertomus läheisyyden janosta ja katseen voi-masta.

Emmi-Liia Sjöholm

Aloita uutisista!

15.00

15:00-15:22 DIGITAALINEN NUORUUS JA KASVAVAT EROT. Nuorisotutkimusseura, Nuorisotutkimus. Tämän päivän diginatiiveista kertova artikkeli-kokoelma, jossa kuuluu nuorten

Muutokset mahdollisia

oma ääni. Kirjan toimittajat Sari Tuuva-Hongisto ja Kristiina Korjonen-Kuusipuro keskustelevat.

15:30-15:52 VILLE JALOVAARA: STALININ MARIONETIT? SKS Kirjat. Keskustelua valvontakomission ajasta ja sodanjälkeisestä Suomesta.

16.00

16:00-16:22 ELINA KAHLA: GULAGIN VIISAS, IRA JÄNIS-ISOKANGAS: KOHTALONA GULAG. SUOMALAISET 1930-LUVUN NEUVOSTOLIITTOSSA. Into, Gaudeamus. Kahlan Gulagin viisas on romaanin elementtejä ja autenttisia dokumentteja yhdistelevä teos. Ira Jänis-Isokangas kertoo tietokirjassaan laman ja poliittisen vainon aikaan Neuvostoliittoon lähteneistä suomalaisista, joiden kohtalo oli karu. Haastattelijana Iida Simes.

16:30-16:52 HEINI KILPAMÄKI: ASEMAN NAINEN. Into. Heini Kilpamäki keskustelee asunnotomuustutkija Veera Niemen kanssa.

17.00

17:00-17:22 JUHO SAARI: HYVIÄ UUTISIA SUOMESTA. Vastapaino. Myös hyviä uutisia tarvitaan: terveys, tytyväisyys elämään, luottamus ja turvallisuus ovat kohentuneet vuosikymmenten mittaan. Kimmo Jylhämö haastattelee teoksen toimittanutta sosiologi Juho Saarta ja yhteiskuntatieteiden yliopistonlehtoria Antti Kouvooa.

17:30-17:52 SUNA VUORI: ESA-PEKKA SALONEN. Siltala. Ensimmäinen säveltäjä ja kapellimestari Esa-Pekka Salosesta kirjoitettu kirja!

VERSTAS

Aloita työpajoista!

10.00

10:15-10:45 TYÖPAJA LAPSILLE: PIKKULI OPPII KAVERITAITOJA. Kustannus-Mäkelä, Pikkuli Group Oy. Työpaja Pikkuli-hahmon kanssa!

Pikkuli

11.00

11:00-11:22 TYÖPAJA LAP-SILLE: ELINA PULLI: JAUHO-PEUKALOT. Aviator. Ystävykset tahtovat leikkiä leipureita. Tule leipomaan runopullia!

11:30-11:52 TYÖPAJA KOULU-LAISILLE: JONNA JYLHÄ, JAA-NA RAUHALA: NUUSKITAAN TYYLEJÄ - KIRPPARIKIERROS TAIDEHISTORIAAN. Avain. Faktaa ja fiktiota yhdistelevä kuvakirja pursuaa tutkittavaa tyyli-kausista. Kirjailija-taideopettajien vetämä toiminnallinen tuokio lapsille.

12.00

12:00-12:22 KIRJOITA LYHYES-TI! Mervi Heikkilä & Anne Leinonen: LUMOTTU PIKAJUNA. Haamu. Nuorille suunnattu kirja keskittyy juttujen, raapaleiden, vit-sien ja novellien voimaan. Kuule parhaat vinkit kirjoittamiseen!

12:30-12:52 PÄIVI VAINIO JA LILLI DARUISH, MATTI PIKKU-JÄMSÄ: HILLA JA MUUTOSTEN KESÄ. Vinhan kustantamo. Sosiaali-alan ammattilaisten tekemä uusperhekirja lapsille.!

13.00

13:00-13:22 LUKUTEATTERIA LAPSILLE! MERI-MAARIA KIVKÄS: NAAPURIMME ESKELMUS. Hertta Kustannus Oy. Musiikillinen matka lastenkirjan sadunomaisiin tapahtumiin. Meri-Maaria tunnetaan myös perhevaikuttajana Äijä-äitinä.

13:30-13:52 KIRJAKORI-TILAS-TOT. Lastenkirjainstituutti. Mitä tilastot kertovat lasten- ja nuortenkirjallisuuden kehityksestä? Kirjakorin tilastoista kertomassa toiminnanjohtaja Kaisa Laaksonen ja kirjastonhoitaja

Anna Tiitinen Lastenkirjainstituutista.

14.00

14:00-14:22 TURKULAISTEN KUSTANTAMOJEN LYHYT HISTORIA. JURI NUMMELIN. Lounais-Suomen kirjailijat ry. Turkulaisen kirjankustantamisen historiaa aina Liljan kirjapainosta alkaen. Mukana mm. Aura, Tajo, Savukeidas, Turbator...

Michael O'Loughlin

14:30-15:15 TYÖPAJA RUNO-JEN KÄÄNTÄMISESTÄ. RO-SANNA FELLMAN, MICHAEL O'LOUGHLIN, GUNNAR BJÖRLING, TOMMI PARKKO. Turun Kirjamessut. Kokeile runon kääntämistä! Mukana irlantilainen palkittu runoilija Michael O'Loughlin ja runoilija Rosanna Fellman, jolta on juuri käännetty suomeksi teos Pietarsaari, jota kukaan ei halua (Johnny Kniga). Parkko Kustannus esittelee mm. tuoreen Gunnar Björlingin elämäkerran.

Rosanna Fellman

15.00

15:30-16:30 Tervetuloa, Kirjasome! Jenna Kostet. Turun Kirjamessut, Aula & Co. Kirjasomen oma tapaaminen. Esiintyjänä kirjailija Jenna Kostet.

17.00

17:00-18:00 KUSTANNUSTOIMITAJA SPEED DATING. Kamio, Turun Yliopisto. Ennak-

koon valitut kirjoittajat pääsevät esittelemään käsikirjoituksiaan ammattilaisille rakentavassa ilmapiiressä.

PAJALA

Aloita yhdessä!

10.00

10:15-10:52 Tervetuloa, koululaiset! Siri Kolu, Ilkka Olavi, Salla Simukka. Tammi, Into. Ilkka Olavin teos Agenttimummo ja villi rollaattori (ikäsuositus 9–13 v.) on jatkoa koululaisten suosikkisarjalle. Entä mitä romantasma tarkoittaa? Siri Kolu (Varjoliitto, Tammi) ja Salla Simukka kertovat.

11.00

11:00-11:22 Sanna-Leena Knuuttila & Marko Hautala: Kuokkamummo. Haamu. Suosittu Kuokkamummo kaunistuttaa nyt selkokirjana. Tiina Hautala haastattelee.

11:30-11:52 Ex librikset Ennen ja nyt. Vinhan kustantamo, Exlibris Aboensis. Exlibris Aboensis esittelee klassisia ex libriksiä. Janne Laine on kuvataiteilija, taidegraafikko ja mestarivedostaja. Hänen teoksessaan ex librikset poikkeavat alan perinteestä voimakkaasti.

12.00

12:00-12:22 Nuori Aleksis -palkinnon jakaminen. Äidinkielen opettajain liitto. Äidinkielen opettajain liiton (ÄOL) organisoimien yläkoulun ja toisen asteen lukijaverkostojen myöntämä tunnustus edellisvuoden parhaalle kotimaiselle kauno- tai tietokirjalle.

12:30-12:52 Kotimaiset kielet ja tiedekirjallisuus. Suomen tiedekustantajien liitto. Mikä on kotimaisten kielten asema tieteessä, jonka linjaukset suosivat englantia? Miksi tutkia tietoa tarvitaan kotimaisilla kielillä? Professorit Johanna Ilmakunnas ja Jussi Ylikoski. Haastattelija Maria Lassila-Merisalo.

fredag 3.10.

13.00

13:00-13:22 Löytyykö Lu-kuinto? Suomen Kustannus-yhdistys. Miten innostan nuoria lukemaan? Miten kirjat sovitetaan osaksi arkea? Opetushallituksen erityisasiantuntija Lotta-Sofia La Rosa, LukuBoost-kampanjassa mukana oleva suosittu tubettaja Satusetä, kirjastonhoitaja ja kirjavinkkari Arja Palonen, Suomen Palloliiton seurakehittäjä Fredrik Wennerstrand.

13:30-14:00 Dekkaripaneeli. Kale Puonti, Antti Vihinen, Jukka-Pekka Palviainen. CrimeTime, Into, Bazar. Suositut dekkaristit keskustelevat siitä, millaista on yhdistää historiallista faktaa ja fiktiota.

Aloita kielestä!

14.00

14:15-14:52 Sivistyksen uusi alku? Riitta Hari, Heikki Nenonen, Ulla Järvi. Suomen tiedetoimittajain liitto. Tiedetoimittajain liiton paneelikeskustelussa akateemikko Riitta Hari ja pappi Heikki Nenonen keskustelevat sivistyksen merkityksestä ihmiselle. Kulttuuri ja sosiaalinen vuorovaikutus muovaavat aivojamme jatkuvasti eikä sivistyskään voi olla pelkkää kirja-visausta. Tiedetoimittajain liiton pääsihteeri Ulla Järvi juontaa.

15.00

15:00-15:22 Franz Kafka: Matkapäiväkirjat. Sammakko. Kafkan päiväkirjojen lukija saa nauttia matkakohteiden ja ihmisten tarkkanäköisistä kuvauksista. Tekstit on saksasta suomentanut Panu Turunen, joka on kääntänyt mm. Kafkan Päiväkirjat 1909–1923.

15:30-15:52 Ian Mac Eochagáin: 101 Finglishmiä. Aviator. Irlantilaisyyntyinen, Suomessa pitkään asunut Ian Mac Eochagáin kääntää yritysten asiakirjoja. Mikä englannin osaamisessa mättää ja miksi?

16.00

16:00-16:22 Tiit Aleksejev: Taivastieellä. Enostone, Vi-ro. Virolaisen Tiit Aleksejevin

romaanisarjan neljäs osa Taivas tiellä johdattaa pyhiinvaeltajia kohti Jerusalemia vuonna 1099. Romaanin on suomentanut Hannu Oittinen.

16:30-16:52 Skönlitterära Översättningar. Janina Orlov, Anna Lena Sund Aillet, Peter Sandström. Kultur? Eller hur! På vilka sätt är en översättning en ny berättelse? Den prisbelönta översättaren och universitetslektorn Janina Orlov diskuterar skönlitterära översättningar med författaren Peter Sandström. Diskussionen leds av översättaren Annalena Sund Aillet, som översatt den kanadensiska innuförfattaren Michel Jeans roman Kukum från franska till svenska.

17.00

17:00-18:00 Palkintohumua! Runo-kaarina, Vuoden Nuori Runoilija, Nihil Interit, Kritiikin kannukset, Vuoden nuori runoilija. Kaarinan kaupunginjohtaja Harri Virta esittelee Runo-Kaarinan voittajan Annimaria Laukola-Lehtosen, kulttuuri- ja kirjastopalvelujohtaja Arja Pesonen kukittaa hänet ja runoilija ja valintaraadin jäsen Raisa Jäntti haastattelee. Turun osaston pj Asta Kihlman jakaa Kritiikin kannukset. Nihil Interitin valtakunnallisten runouspalkintojen jaossa mukana kategorioiden voittajat. Palkintojenjaon juontaa raadin jäsen Matias Loikala Tuli & Savu -lehdessä. Vuoden nuori runoilija -yhdistyksen palkinnon jakavat raadista kirjailijat Juha Kulmala ja Sanna Karlström.

PYSÄKKI

Aloita yhteiskunnasta!

10.00

10:15-10:25 Tanssiteatteri Erin Maistiaisen Viidakko-kirjasta! Tanssiteatteri ERI. Jännittäviä tansseja ja hauskoja

hetkiä täynnä oleva teos kutsuu seikkailulle värikkääseen ja lumoavaan luontoon.

Tanssiteatteri ERI

10:30-10:52 Tuula Vainikainen: Nainen sivulauseessa. Avain. Hanna Tokoi eli erikoisen ja traagisen elämän Oskar Tokoin puolisona erityisenä aikana, Suomen itsenäisyyden kuohuvina vuosina: Suomessa, Neuvosto-Venäjällä ja Yhdysvalloissa.

11.00

11:00-11:22 Minna Eväsoja: Rakkauden merkit - Perheestä, parisuhteesta ja avioliitosta japanilaisittain. Gummerus. Millaista on japanilainen rakkauselämä suomalaisen silmin? Haastattelija Lotta Sonninen.

11:30-11:52 Totuus paineen alla - tietokirjailija Yhteiskunnan myrskyissä. TJNK, Suomen PEN, Suomen tietokirjailijat. Mitä tapahtuu, kun tietokirjailija tarttuu arkaan tai poliittisesti latautuneeseen aiheeseen? Tietokirjallisuus nojaa tutkittuun tietoon ja vaatii vastuullisuutta - herättääkö se siksi myös vastareaktioita? Keskustelemassa toimittaja Heikki Valkama ja tutkija, tietokirjailija Noora Kotilainen dosentti Maria Lassila-Merisalon johdolla.

12.00

**12:00-12:22 Petri Pöntinen ja Marjo Tynkkynen: Itä-
raja & Jussi Niemeläinen: Muurista muuriin.** Siltala. Itäraja-teoksessa Petri Pöntinen ja Marjo Tynkkynen tekevät löy-

töretkiä naapuruuden mutkikaaseen historiaan. Jussi Niemeläinen matkustaa Muurista muuriin -teoksessa Huippuvuorilta itäiseen Ukrainaan ja kuljettaa lukijan kylmästä sodasta kuumaan sotaan.

12:30-12:52 Irja Aro-Heinilä: Periksi Emme Anna. Warelia. Tansania-trilogian päätösosa naantalilaiselta kirjailijalta.

13.00

13:00-13:40 Hyvät ja huonot tiedeuutiset. TJNK, Suomen tiedetoimittajain liitto. Perinteikäs sanailu. Keskustelun vetäjänä Tiedetoimittajain pääsihteeri Ulla Järvi, panelisteina professori Pentti Huovinen, tietokirjailija Tiina Raevaara, vastaava päätoimittaja Erkki Railo ja opiskelija Iris Ronimus.

14.00

14:00-14:22 Markku Henriksen: Yhdysvaltain idea. Tammi. Ideologiat, väestön monipuolisuus ja eripuraisuus, hämmentävä ulkopoliittikka, isolationismi... Mikä on Yhdysvaltojen suunta?

14:30-14:52 Erkki Tuomioja: Eino ja Mauno Pekkala - Sosialidemokratian ja komunistin välissä. Siltala. Kiinnostava kaksoiselämäkerta Pekkalan poliittikoveljeksistä ja poliittisesta lähihistoriasta.

Ala luoda!

15.00

15:00-15:22 Ville Malja: Val-koinen Risteys, Samae Koskinen: Aina on itketty. Gummerus, Tammi. Lapko- ja Moon shot -yhtyeistä tunnettu muusikko Ville Malja kuvaa esikoisromaanissaan isältä pojalle periytyvää alkoholismia, urheilupojan kasvamista rock-elämään. Aina on itketty on lauluntekijän Samae Koskisen romaani elämän ja taiteen kipupisteistä. Haastattelija Inka Nousiainen.

15:30-15:52 Harry Salmenniemeläinen: Valohammus. Siltala. Kii-reetön kuvaus ruuhkavuosista: kodin ja maailman äänet ja näyt.

Muutokset mahdollisia

16.00

16:00-16:22 NÄIN TEHDÄÄN KULTTUURICOCKTAIL KIRJAT. ANNA TULUSTO & TUULA VIITANIEMI. Yle. Ylen Kulttuurcocktail Kirjat ohjelman kirjallisuustoimittajat Anna Tulusto ja Tuula Viitaniemi näyttävät, miten kirjallisuusohjelman suunnittelu ja tekeminen ovat sekoitus analyttistä ajattelua, käytännön asioita ja tunteita.

Anna Tulusto ja Tuula Viitaniemi

16:30-16:52 SINÄ LÄHDIT POIS. Jo-Jo Teatteri. Jo-Jo Teatterin maistiaainen Ultra Bra -yhtyeen kappaleiden ympärille dramatisoidusta Sinä lähdit pois -musikaalin esityksestä.

17.00

17:00-17:45 TIETOKIRJARAATI. Suomen tietokirjailijat. Tieto-kirjaraati ruotii viittä ajankohtaista tietoteosta. Raadissa Suomen Tiedetoimittajien liiton pääsihteer Ulla Järvi, Turun Sanomien kulttuuritoimituksen päälikkö Tuomo Karhu, kirjailija Niina Repo, Turun yliopiston kulttuurihistorian professori Hannu Salmi. Juontajana Suomen tietokirjailijoiden viestintäpäälikkö Anne Rutanen.

IKKUNAPAIKKA

Lavalla peruskoululaiset ja lukolaiset haastattelevat kirjailijoita. Piispanlähteen koulu, Elisenvaaran lukio, Turun normaalikoulun lukio, Turun Suomalaisen Yhteiskoulun lukio, Piispanlähteen koulu, Piikkiön yhtenäiskoulu, Puropellon koulu, Vasaramäen koulu, Halikon lukio, Turun klassillinen lukio, Luostarivuoren Lyseon lukio

10:40-11:00 PETRI AARNIO: TARZAN, KIVINEN FAARAO

11:00-11:20 ANN-CHRISTIN ANTELL: VALKEA LILJA
11:20-11:40 SALLA SIMUKKA: NELJÄT SYNTYMÄPÄIVÄT JA YHDET HAUTAJAISET
11:40-12:00 SAARA HENRIKSSON: KERJÄLÄISKUNINGATAR
12:00-12:20 ANNIKA PERKIÖ: HERRA WOLTERIN KARNEVAALI
12:20-12:40 ANNA PALDAR: VAPAAVYÖHYKE
12:40-13:00 HANNU SALMI: FRANS LEIJON
13:00-13:20 HENRI NYHOLM (TOIM.) JA TOMAS JOUHILAMPI: VÄKIVALLAN HINTA
13:20-13:40 ENNI MUSTONEN: MATRIARKKA
14:00-14:20 LEEA LAKKA: KAPINA PULPETISSA
14:40-15:00 HANNA WESELIUS: PRONOMINIT
15:00-15:20 MILLA OLLIKAINEN: MATHILDA
15:20-15:40 PONTUS PUROKURU: KESKEYTYSTEN ARKISTO
15:40-16:00 JUKKA HAKALA: HYBRIS
16:00-16:20 PATRICIA G. BERTENYI: RIKOKSISTA PAHIN

16:20-16:40 EMMI-LIIA SJÖHOLM: KASKAAT
16:40-17:00 HARRY SALMEN-NIEMI: VALOHAMMAS
17:00-17:20 SILJA-ELISA LAITONEN: TAAKKA
17:20-17:40 SINIKKA VUOLA: KIRJOITA VUOSI - 12 MATKAA KIRJOITTAMISEN TAITOON

Hanna Weselius

ELÄMYSVAUNU

PELIHETKI BY ELISA PE-LAKLO 10-18. Tule viettämään unohtumaton hetki pelien maailmassa. Hyppää simulaation matkaan ja koe uusimmat pelit Kirjamesuilla!

lauantai 4.10.

VETURI

10.00

10:15-10:45 LAURA GUSTAFSSON: LIHAKIRJA, Wsoy. Laura Gustafssonin romaani tarkastelee ruumiin merkitystä ja valtaa ihmisten suhteissa toisiinsa ja eläimiin.

Laura Gustafsson

10:50-11:05 NÄITÄ KIRJOJA RAKASTAN. LAURA FRIMAN JA KOLME LUKIJAA: SATU RÄMÖ, MARI LEPPÄNEN, MARKUS SELIN. Sanasto, Turun Kirjamesut. Piispa Mari Leppänen, elokuvatuottaja Markus Selin ja kirjailija Satu Rämö lukevat ääneen yleisölle valitsemaan kirjoista. Toimittaja Laura Friman luotsaa.

Markus Selin

11.00

11:15-11:45 MITÄ VÄLIÄ ON TEOKSEN TEKIJÄLLÄ? UUDEN JUTUN KULTTUURIOHJELMA KERMA LIVENÄ. Uusi Juttu. Uuden Jutun kulttuuridebatti Kerma saapuu Turkuun! Kulttuuritoimitus keskustelee tekijyydestä, siinä tapahtuvista ja tapahtuneista muutoksista ja siitä, onko teos aina kuva myös tekijästään. Sonja Saarikoski on Uuden Jutun toimi-

tuspäälikkö, Vaula Helin ja Hilla Kärkkö Uuden Jutun toimittajia.

12.00

12:00-12:22 HELI LAAKSONEN: ILONE - RUNOILIJAN VÄRINKÄSITYKSIÄ. Orava, Siltala. Hehkuva kuva kodin värirunokirja kaikenikäisille.

12:30-13:00 IHMISEN MUOTO-KUVA. MARI LEPPÄNEN, JOEL HAAHTELA. Arkkihiippakunnan kirjamesutyöryhmä. Elämän tarinasta, nähdyksi tulemisesta, valoista ja varjoista keskustelevat piispa Mari Leppänen ja kirjailija Joel Haahtela. Kirjailija Kaisa Kariranta haastattelee.

13.00

13:00-13:45 MILLAINEN ON UUSI ALKUMME? DANIIL KOZLOV, EMMI ITÄRANTA, J.P. LAITINEN. Sammakko, Teos. Runoilijana tunnetuksi tulleen Su-sinukke Kosolan ensimmäinen esseeteos Ryssä kysyy: Mistä on pienet marginaalisoidut identiteetit tehty? Emmi Itärannan Lumenlaulaja vie Suomen myyt-tiseen menneisyyteen Louhen matkassa. J.P. Laitisen Hirviö esittelee faktapohjaisia kuvauksia ilmastonmuutoksista osana fiktiivistä tarinaa. Ville Blåfield haastattelee.

14.00

14:00-14:22 KIRJABISNES, ARVO-BISNES. MINNA CASTRÉN, PÄIVI LUKKARILA, ROLEFF KRÄKSTRÖM. Turun Kirjamesut. Kirjat muuttavat ihmisten elämää, lasten ja aikuisten. Kirjoista bisneksenä keskustelemassa kustantaja Minna Castrén, kirjailija ja kustantaja Päivi Lukkarila ja Muumi-yhtiön toimitusjohtaja Roleff Kråkström. Haastattelijana Vilja-Tuulia Huotari.

14:30-14:52 J.P.KOSKINEN: HYVÄT VELJET. Wsoy. Suositun kirjailijan teoksessa Peten oppikoulu katkeaa rahan puutteeseen. Tap-pion kierteen katkaisee kaukai-nen sukulaistäti Sylvi - joka asuu Tamminiemessä.

15.00

15:00-15:22 JUHA ITKONEN: HUOMENNA KERRON KAIKEN. Gummerus. Suuri rakkausro-

maani, jossa palataan yhteen elä-män tärkeimmistä käännekohtis-ta. Haastattelija Aleks Pöyry.

Juha Itkonen

15:30-15:52 SOPHIA JANSSON: KOLME SAARTA. ISÄ, ÄITI JA MINÄ. Siltala. Sophia Janssonin omaelämäkerran kolme saarta ovat Tonga, Ibiza ja Pellingin saari. Huima tarina perheestä, hiljaisuudesta ja kertomisen va-pauttavasta voimasta.

Sophia Jansson

16.00

16:00-16:22 ELÄMÄNI KIRJAT. KRISTA KOSONEN. Turun Kirjamesut. Mitkä teokset ovat olleet rakastetun näyttelijän elä-män eliksiiriä, muistojen virtaa ja ravisuttavia kokemuksia? Haas-tattelijana Petra Forstén.

16:30-16:52 SATU RÄMÖ: HILDUR-SARJA. Wsoy. Hildur-sarja on poikkeuksellinen, huikea suur-menestys. Uusimmat teokset ovat Rakel ja Tinna.

17.00

17:00-17:45 JOS JA KUN - PÄÄTTÄ-JÄKESKUSTELU KOTIMAISEN KIRJALLISUUDEN TULEVAISUUDESTA. Sanasto. Jos Suo-messa alettaisiin nyt rakentaa kirjallisuuden tekijöiden työlle edellytyksiä, mitä pitäisi ottaa huomioon? Päätäjien vastauksia

puntaroi arvovaltainen kirjalli-suuden tekijöiden raati. Eeva-Jo-hanna Eloranta, Sofia Virta, Ville Valkonen, JP Koskinen, Markus Hotakainen ja Kaijamari Sivill. Juontaja Karo Hämäläinen.

ASEMA

10.00

10:15-10:52 AGRICOLAN SANA-VISA. Mikael Agricola -seura. Agricolan sanavisassa yritetään leikkimielisesti arvuutella tai pää-tellä Agricolan teoksissa esiinty-vien outojen sanojen merkitystä annettujen vaihtoehtojen poh-jalta. Kilpailun tuomarina toimii itse Agricola, seuran hallitukseen kuuluva toimittaja Niilo Rantala. Kilpailun vetävät Agricolan sana-kirjan toimittajat, professori eme-rita Kaisa Häkkinen ja dosentti Tanja Toropainen. Kilpailijoina kirjailijat Heli Laaksonen, Roope Lipasti ja Harri Raitis.

11.00

11:00-11:22 ANTTO TERRAS: VAL-HEELLINEN OMAELÄMÄKERTA. Into. Antto Terraksen monologi siitä, miten hän on aina viihtynyt väärissä paikoissa, epäso-pivaan aikaan. Teos Terraksen elämästä ja tien varrelle sattuneesta väestä.

Ala jännittää!

11:30-11:52 HELENA IMMONEN: HORROS, PETRI KANGAS: ALIHANKKIJAT. Warieli, Do-cenco. Helena Immosen uuden rikossarjan Havun ensimmäinen osa pureutuu Kiinan ja Yhdysval-tojen väliseen kilpailuun. Turku-laistaustainen Petri Kangas ku-vaa dekkarissaan kansainvälistä tiedustelutoimintaa 2020-luvun myllerryksessä.

12.00

12:00-12:22 MARKO HAUTALA: SA-MAELIN KIRJA, JP KOSKINEN: HILJAINEN SYDÄN. Haamu, Tammi. Marko Hautalan teos on hyytävä eloonjäämistäistelu jäisessä helvetissä. JP Koskisen romaani kysyy, mitä jos saisit aloittaa elämäsi kerran toisen-a jälkeen. Juha Roiha haastattelee.

TERVETULOAA SUOMEN LASTEN- JA NUORTENKIRJAILIJAT RY:N OSASTOLLE 10/29

KIRJALLISTA OHJELMAA LASTEN- JA NUORTENKIRJALLISUUDEN YSTÄVILLE KAIKKINA MESSUPÄIVINÄ AAMUSTA ILTAPÄIVÄÄN! OSASTOLLA MYÖS KANSIKISA.

PERJANTAI 3.10.

10.10 Miida Sammale
10.30 Nadja Sumanen
11.00 Anu Holopainen
11.30 Leena Valmu ja Päivi Lukkarila
12.00 Annika Weilling
12.30 Tittamari Marttinen ja Katariina Romppainen
13.00 Roope Lipasti
13.30 Kirsti Kuronen
14.00 Silja Sillanpää
14.30 Suvi Nurmi ja Ilkka Olavi
15.00 Leena Paasio
15.30 Jukka-Pekka Palviainen
16.00 Metsämarja Aittokoski
16.30 Tuula Sandström
17.00 Sinituuli Viljanen ja Heli Koskinen

LAUANTAI 4.10.

10.40 Sini Helminen
11.00 Mervi Heikkilä ja Anne Leinonen
11.30 Tapani Bagge ja Ansu Kivekäs
12.00 Annukka Salama
12.30 Elisabet Aho ja Salli Parikka
13.00 Netta Walldén ja Henna Kaukoniemi
13.30 Mikko With
14.00 Laura Ertimo ja Kaisa Happonen
14.30 Sisko Latvus
15.00 Marjut Brunila, Marita Hauhia ja Satu Leisko
15.30 Elina Loisa
16.00 Elina Komulainen
16.30 J.S.Meresmaa ja Magdalena Hai
17.00 Satu Leisko ja Miila Westin

SUNNUNTAI 5.10.

11.00 Jukka Laajarinne
11.30 Hanna Kökkö
12.00 Ville Hytönen, Markku Karpio ja Elisabet Aho
12.40 Tiina Hautala
13.00 Tiitu Lehtineva
13.30 Elina Kiikku
14.00 Sinikka Koyama
14.30 Pamela Mandart
15.00 Anna Elina Isoaro
15.30 Merja Salonen

SUOMEN LASTEN- JA NUORTENKIRJAILIJAT RY

OSALLISTU KIRJANKANSIÄÄNESTYKSEEN
JA VOITA LUKEMISTA!

**12:30-12:52 ELINA BACKMAN: KU-
KA PIMEÄSSÄ KULKEE.** *Otava.*
Elina Backmanin uudessa teok-
sessa ruumiiden arvoituksia rat-
kotaan sekä Mathildedalissa että
Helsingissä.

Elina Backman

*Aloita
kirjailijasta!*

13.00

**13:00-13:22 SOPHIA JANSSON:
TRE ÖAR - MAMMA, PAPPA OCH
JAG.** *Förlaget.* Sophia Jansson
lär känna sin mamma på riktigt
först efter att hon dött. Ett samtal
om en familj, om tystnadens pris
och det befriande i att berätta.

**13:30-14:00 ÄÄNI EDELLÄ TEKS-
TIÄ: KIRJOITTAMINEN ÄÄNI-
KIRJAA VARTEN. MERITTA
KOIVISTO, ESA SALMINEN,
HANNA RYTI.** *Suomen Kirjai-
lijaliitto.* Millaista on kirjoittaa
suoraan äänikirjaksi? Millaista
sopimuksia äänikirjoista pitäisi
tehdä? Kirjailijat kertovat.

14.00

**14:00-14:30 KIRJAN ALKU: MISTÄ
TARINA SAA ALKUNSA? MAR-
JA KYLLÖNEN, ALEXANDRA
SALMELA, SAMULI ANTILA.**
Suomen Kirjailijaliitto. Miksi
kirjoittamisen aloittaminen on
välillä niin hankalaa? Millaista
on aloittaa kirjoittaminen pitkän
tauan jälkeen? Kirjailijat kertovat.

**14:30-15:00 KIRJALLINEN HÄTÄTI-
LA: MITEN SELVIYTYÄ KIRJAI-
LIJANA? ANNUKKA SALAMA,
SILJA-ELISA LAITONEN, EEVA
TURUNEN.** *Suomen Kirjailija-
liitto.* Kirjailijoiden tulot ja luku-
taito ovat kriisissä, ja alan digi-
talisoituminen muuttaa toimin-

taympäristöä pikavauhtia. Miten
kirjailijat navigoivat myrskyjen
keskellä? Kirjailijat kertovat.

Eeva Turunen

15.00

**15:00-15:10 TIETOPÖLLO-PALKIN-
NON JAKAMINEN.** *Suomen tie-
tokirjailijat.* Tietopölli myönne-
tään tekijälle tai ryhmälle, joka
on julkaissut ansiokkaasti lapsille
ja nuorille tarkoitettuja tietoteok-
sia. Palkinto on 8000 euroa.

**15:10-15:30 AJANKOHTAINEN,
AJANKOHTAISEMPI, LASTEN
JA NUORTEN TIETOKIRJALLI-
SUUS. REETTA NIEMELÄ, RIINA
KATAJAVUORI.** *Suomen tieto-
kirjailijat.* Lasten ja nuorten tie-
tokirjallisuus peilaa ympäröivää
yhteiskuntaa. Yliopistonlehtori
Jaana Pesonen juontaa.

**15:30-16:00 AMMATTINA TIETO-
KIRJAILIJA. ASTA LEPPÄ, JU-
RI NUMMELIN, MARKUS HOTA-
KAINEN.** *Suomen tietokirjaili-
jat.* Millaista tietokirjailijan työ
on? Kuinka tietokirjailijaksi tul-
laan? Juontajana Anne Rutanen.

16.00

**16:00-16:30 EI UUTTA TARINAA
ILMAN UUTTA TIETOA? ILARI
AALTO, LAURA ERTIMO, MARIA
MÄKELÄ.** *Suomen tietokirjai-
lijat.* Mikä on tieteen, tiedon ja
tarinan suhde - onko tieto tarinan
vanki? Tiede avaa uusia näkymiä
ja ravistelee totuttuja ajatuksia,
mutta voiko tietoa välittää ilman
tarinaa? Keskustelemassa Laura
Ertimo, Ilari Aalto, yliopistonleh-
tori Maria Mäkelä. Juontajana
Hanna Nikkanen.

**16:30-17:00 KÖYHYYS JA NARRA-
TIIVIINEN JOURNALISMI. Tu-
run Journalistiyhdistys.** Kei-
den tarinat pääsevät kuuluviin

ja keiden eivät? Maria Mäkelä
Tampereen yliopistosta, Uuden
Jutun toimittaja Vaula Helin sekä
freelance-journalisti Asta Leppä.
Paneelin vetää puheenjohtaja
Luna Lavonen.

17.00

**17:00-17:22 ANNINA HOLMBERG:
ANNABEL LEE.** *Siltala.* Uusi sar-
ja Häpeämättömät neljästä nai-
sesta ja heidän ystävyystään
1970–2020-lukujen Suomessa.

**17:30-18:00 KATJA FRANGE: LAU-
RA VOUTILAINEN - ENEMMÄN
KUIN ÄÄNI.** *Viisas Elämä.* Kuka
on nainen 30 vuotta kestäneen
menestyksensä uran takana?
Lavalla Laura Voutilainen ja kir-
jailija Katja Frange.

Laura Voutilainen

RISTEYS

*Aloita
lastenkirja!*

**10:15-10:45 PIKKULIN METSÄ
SOI!** *Kustannus-Mäkelä ja Pik-
kuli Group Oy.* Pikkulin iloinen
laululeikkishow, jossa esiintyvät
Pikkuli-hahmon lisäksi kirjailija
Metsämarja Aittokoski ja kuvitta-
ja Antti Aittokoski.

11.00

**11:00-11:22 SEIKKAILUA JA
HUUMORIA LAPSILLE. ROOPE
LIPASTI: KIVIKAUDEN SANKA-
RIT - MAMMUTTITULVA, HAN-
NELE LAMPOLA: PRINSESSA
PIKKIRIIKKI JA KAKKAKEIJUN
SIIVOUSYLLÄTYS.** *Otava, Wsoy.*
Seikkailua ja huumoria kivikau-

della lapsille! Hannele Lampelan
tuore Pikkiriiikki-teos - ja lisäksi
uusi Paavali Pattinen -kirja!

**11:30-11:52 TUNTEITA JA LÄM-
PÖÄ LAPSILLE. ELINA KOMU-
LAINEN: KAISLA JA KISSAN-
KÄPÄLÄ, EMILIA LEHTINEN:
UNIHIRVIÖIDEN KESYTTÄ-
MISOPAS.** *Kaarna Kustannus,
Avain.* Lapsen ääni, lemmikin
ja luonnon merkitys nousevat
esiin, kun perheessä on isovel-
jellä masennus. Unihirviöiden
kesyttämisosoppaassa kysytään,
mitä tehdään, jos unet eivät ole-
kaan kivoja.

*Aloita
nuortenkirja!*

12.00

**12:00-12:22 REETTA VUOKKO-
SYRJÄNEN: HARHAKOTO, TIIA
MATTILA: HUMALAN SOUND-
TRACK.** *Hertta, Myllylahti.* Syr-
jäytyminen, lapsiperheköyhyys ja
traumat nuortenkirjallisuudessa.
Miksi näitä aiheita tarvitaan ki-
peästi nuortenkirjoissa? Kirjailijat
kertovat teoksistaan. Sini Helmi-
nen haastattelee.

**12:30-12:52 MIKKO KALAJOKI:
LANZ KALMAR - TAPPAVA TO-
TUUS, HELENA IMMONEN: ZE-
LENNEN SALAISUUS, SATU LEIS-
KO: PAHANPUNOJA.** *Avain,
Tammi, Wsoy.* Millaista on kir-
joittaa jännittäviä nuortenkirjo-
ja? Satu Leisko, Mikko Kalajoki ja
Helena Immonen vastaavat.

*Ala
unelmoida!*

13.00

**13:00-13:22 MARIIA NISKAVAARA:
ESTER, TEURASTAJA.** *Kosmos.*
Väkevä ja vangitseva esikoisro-
maani.

**13:30-13:52 TIINA POUTANEN:
VÄÄRÄJÄRVI, AINA BERGROTH:
EROJEN KIRJA.** *Aviador, Ota-
va.* Vääräjärven Antero on
kadottanut vaimonsa eikä pysty
muistamaan tästä mitään. Erojen
kirjassa käydään läpi hylätyksi tu-
lemisen kauheutta ja kahta eroa
yhdestä ihmisestä.

Aina Bergroth

14.00

**14:00-14:22 KIRJASOMESTA KIR-
JAILIJAKSI. VEHKA KURJEN-
MIEKKA, TUIJA TAKALA, MARI
RENKO.** *Turun Kirjamessut,
Kirjasome.* Vehka Kurjenmiekkä,
Mari Renko ja Tuija Takala kirjoit-
tavat kirjoja - ja kirjasomea. Tun-
nettu kirjasomettaja Aino-Maria
Savolainen, @amman_lukuhetki,
vetää keskustelun.

**14:30-14:52 TANELI VILJANEN:
GLITTERNESTE, AURA SILTALA:
KYBORGIKESÄ.** *Poesia.* Keskus-
telussa kahden queer-runoilijan
uudet teokset.

15.00

**15:00-15:22 KÄTLIN KALDMAA:
PIENI TERÄVÄ VEITSI. VIRO,
S&S.** Taidokkaissa novelleissa
on satiiria ja sydämellisyyttä,
maagista ja realistista – elämän
kirkkaus ja pimeys. Haastatteli-
ja Vilja-Tuulia Huotarinen.

Kätlin Kaldmaa

**15:30-15:52 SUOMIRAPIN TARI-
NAT.** *Paneelikeskustelu. Mime-
sis ry.* Millaista tarinoita suoma-
lainen rap-musiikki kertoo ja mi-
kä merkitys sillä on, että erilaisis-

ta lähtökohdista tulevien ihmis-
ten ääni kuuluu? Keskustelijoina
esikoiskirjailija ja rap-artisti Mari
Johanna Hauta-aho, suomalaista
rap-musiikkia tutkiva väitöskirja-
tutkija Alma Rinta-Pollari ja suo-
mirapista kirjoittanut kotimaisen
kirjallisuuden opiskelija Matilda
Kirkvelä, juontajana ainejärjestön
puheenjohtaja Augusta Sarmiala.

16.00

**16:00-16:22 ERKKA FILANDER:
SIEMENHOLVI.** *Poesia.* Moni-
vuotisen työn massiivinen lop-
putulos – runoteos, jonka mitta-
kaava tavoittelee mahdotonta.

**16:30-16:52 ANNI KUU NUPPO-
NEN: AURINGONKUORI, SA-
TU MANNINEN: KAKTUKSEN
HEDELMÄT.** *Gummerus.* Miten
kirjoitetaan maalaustaiteesta?
Taiteilijuuttaan etsivä nuori nai-
nen ja Frida Kahlo. Taidemaalari
Laura ja hänen kuolemansairas
toimittajaystävänsä. Mitä tapah-
tuu, kun värit katoavat? Haastat-
telija Aleksi Pöyry.

17.00

**17:00-17:22 EPPU NUOTIO: HE-
VOSENKENKÄ.** *Gummerus.*
Rakastetun tarinankertojan
romaanissa puuseppä Raakel
Oksa remontoii rantasaunaa ja
selvittää sata vuotta sitten kar-
tanossa tapahtunutta mysteeriä.
Haastattelijana Niina Miettinen.

Eppu Nuotio

**17:30-18:00 SUOMALAINEN KIR-
JALLISUUS OSANA MAAILMAN-
KIRJALLISUUTTA. MIA SPAN-
GENBERG, ALEKSI BARRIÈRE.**
Turun Kirjamessut, SKTL. Mia
Spangenberg on kääntänyt Pirk-
ko Saision autofiktiivisen trilogi-
an kokonaan englanniksi. Aleks
Barrière käänsi Eeva-Liisa Man-
nerilta ranskaksi teokset Paetkaa

purret kevein purjein ja Kuolleet
vedet, Voiliers fuyez à voiles légè-
res + Les eaux mortes.

RATA

Aloita runolla!

10.00

**10:15-10:52 MARIA MATINMIKKO,
OUTI-ILLUUSIA PARVIAINEN,
KRISTIAN BLOMBERG, AULIS
U. LEHTINEN.** *Siltala, Poesia,
Aviador, Kaarna.* Kuulemme
runoutta Maria Matinmikon
teoksesta SIIS NIIN, suuri ihme-
tys, Outi-Ilлуusia Parviaisen teok-
sesta Olen niitty, odotan, Kristian
Blombergin Sukupolvialuksesta
ja Aulis U. Lehtisen teoksesta Ih-
misyyys meissä talvehtii.

11.00

**11:00-11:22 KATJA MERILUOTO:
PUUN AVARUUDESTA, VILLE
HYTÖNEN: BILBAO!** *Aviador.*
Bilbao! on Ville Hytösen yhdes-
toista runokirja. Katja Meriluoto
kirjoittaa luonnosta.

**11:30-11:52 KATARIINA VUO-
RINEN: KESÄN ORAAKKELI,
OLLI SINIVAARA: VALOON,
VIHREÄÄN.** *Teos, Aviador.* Ka-
tariina Vuorisen runokirja jatkaa
tekijälleen ominaista barokkisen
rikasta ja samalla tarkkaa tyyliä.
Olli Sinivaaran kokoelmassa puut
innostavat runojen puhujaa.

Olli Sinivaara

Ala etsiä!

12.00

**12:00-12:22 NIINA KIVILÄ: SEIJA,
MAIJU-SOFIA PITKÄNEN: EH-
KÄ KAIKKI SÄRKYMINEN.** *S&S,*

Aviador. Niina Kivilä saa puhe-
lun: voisiko hän lähettää kukkia
tätinsä hautajaisiin – tädin, josta
hän ei ole kuullutkaan? Maiju-
Sofia Pitkänen oli lahjakas kirjoit-
taja, jonka elämän runot hänen
sisarensa Kukka järjesti kansien
väliin. Millaista on työskennellä
tekstin parissa, jonka tekijää ei
ole?

**12:30-12:52 HEIKKI OJA: FYSIIKAN
SANKAREITA VIIDELTÄ VUOSI-
SADALTA.** *Ursa ry.* Professori
Heikki Oja kertoo 42 helposti
sulavaa tarinaa kuuluisista fyy-
sikoista: Curie, Röntgen, Pascal,
Higgs jne. Haastattelija Tuukka
Perhoniemi.

13.00

**13:00-13:22 JYRKI LEHTOLA:
TÄÄLLÄ POHJAN TÄHDEN. Sil-
tala.** Kaikki päättyy joko Henry
Purcellin oopperaan ja kahteen
laukukseen, tai humalaiseen ro-
mahtamassa kesken tulkintansa
Aikuinen nainen -kappaleesta.

*Aloita
tietokirja!*

**13:30-13:52 PEKKA VALTONEN:
SOTIENVÄLINEN SUOMI: REPI-
VISTÄ RIDOISTA KANSAKUN-
NAN RAKENTAMISEEN.** *Gau-
deamus.* Suomen sisällissota
jätti jälkeensä jakautuneen kan-
sakunnan. Repivistä näkemys-
eroista ja ajan totalitaarisista
virtauksista huolimatta demo-
kraattinen järjestelmä säilyi.

14.00

**14:00-14:22 TUOMAS TEPORA:
MANNERHEIM. HJÄLTEN OCH
ANTIHJÄLTEN.** *Svenska littera-
tursällskapet i Finland. Kaksi-
kielinen ohjelma. SLS.* Mannen,
myten, Mannerheim. Tuomas Te-
pora skildrar en hjälte och en an-
tihjälte som hyllas, kritiseras och
väcker känslor. Där den historiska
Mannerheim tar slut tar den fikti-
va Mannerheim vid, och drygt 70
år efter hans död ser mytbygget
inget slut. Hur är det möjligt?

**14:30-14:52 MARIA JOKELA JA
JOONAS VANHALA: ROO-
MAN DIKTAATTORIN MONET
KASVOT.** *Gaudeamus.* Tyran-
ni, sotapäällikkö, strategi, kirjai-

lija, rakastaja. Antiikin tunnetuin roomalainen herättää vahvoja ja ristiriitaisiakin mielikuvia. Haastattelijana Juha Roiha.

15.00

15:00-15:22 ARNO JUUTILAINEN: SUNNY CAR CENTER JA MUITA KUNTAPÄÄTTÄJIEN SURKUHU-PAISIA LIIKETOIMIA. Johnny Kniga. Kuntapäätäjät ja pieleen menneet sijoitukset.

Aloita tutkijana!

15:30-15:52 ERICA ÅBERG: ”HALUAN ESIMERKILLÄNI OSOIT- TAA, ETTEI TUTKIJAN TARVITSE OLLA TIETYNLAINEN.” Turun yliopisto. Turun yliopiston taloussosiologian yliopisto-opetaja Erica Åbergin tie tutkijaksi ei ollut suoraviivainen. Peruskou- lussa hänen todistuksensa oli huono, eivätkä yliopiston ovet auenneet ensimmäisillä yrityksillä. Nykyään Åberg on tunnettu ”Instagram-sosiologi”, joka tutkii ulkonäköä ja pohjoismaista räp- piä. Haastattelijana Turun yliopis- ton humanistisen tiedekunnan työelämäprofessori Riitta Monto.

16.00

16:00-16:22 SASKA TUOMAS- JUKKA: ”RAKKAUS LUONTOA KOHTAAN ON OHJANNUT TUT- KIJANURAANI.” Turun yliopis- to. Planetaarista ruokavaliota tutkivan Turun yliopiston erikois- tutkija Saska Tuomasjukan ar- vomaailma on ohjannut hänen uravalintojaan. Ennen ruoka- tutkimuksen pariin pääymistä hän opiskeli sähkötekniikkaa ja kirjallisuustieteitä, työskenteli elintarviketuotannon yrityksissä ja perusti yrityksen. Haastatteli- jana Turun yliopiston humanistisen tiedekunnan työelämäprofessori Riitta Monto.

16:30-16:52 ILARI AALTO: ”PÄÄTIN NELIVUOTIAANA, ETTÄ MINUS- TA TULEE ARKEOLOGI.” Turun yliopisto. Turun yliopiston ar- keologian väitöskirjatutkija Ilari Aalto kirjoitti tietokirjoja Suomen menneisyydestä jo opiskeluaika- naan. Nyt hän tutkii keskiaikais- ten kirkkojen tuntemattomia rakentajia, työskentelee arkeo-

logina Aboa Vetus Ars Nova -museossa ja on innokas tieteen yleistajuistaja. Haastattelijana Turun yliopiston humanistisen tiedekunnan työelämäprofessori Riitta Monto.

17.00

17:00-17:22 MONGOLIAN SALAI- NEN HISTORIA. SUOM. LAURI HARVILAHTI JA ANTTI RUOT- SALA. Rosebud. Mongolien sa- lainen historia on Tšingis-kaanin elämästä ja teoista kertova kro- nikka, mongolien ensimmäinen kirjallinen teos. Se laadittiin to- dennäköisesti hyvin pian kaanin kuoleman (1227) jälkeen. Suo- mentajia haastattelee lida Simes.

17:30-17:52 CASPER ERICHSEN JA DAVID OLUSOGA: KEISARIN HOLOKAUSTI. Vastapaino. Kirja paljastaa Saksan siirtomaahal- linnon ja natsihallinnon väliset yhteydet: ideologia, ihmiset, symbolit ja univormut. Keskuste- lemassa kirjan suomentaja Mika Rönkkö ja apulaisprofessori Olli Löytty.

VERSTAS

10.00

10:22-10:52 ALOITA EMIGRAN- TEISTA. PIRJO-RIITTA TÄHTI: LINTUNEIDIT. Sammakko. Tu- lipalopakkanen jäädyttää vanhan huvilan ikkunat, mutta lintunei- deillä on tärkeää tekemistä, heillä on kirje kirjoitettavana. Romaani Thiessin emigranttiperheestä, joka muutti vallankumouksen jaloista Littoisiin Villa Solgårdin huvilaan. Teos pohjautuu run- saaseen kirjemateriaaliin, joka jäi todistamaan tarinaa.

11.00

11:00-11:45 TYÖPAJA LAP- SILLE: ANNIINA TARASOVA JA VALPURI KERTTULA: ROSVO- POSSU ROUSKIS JA HIRVEÄ HERKKUHÄSSÄKKÄ. Herta. Rosvopossun herkkupaja: mitä Rouskis ei voi vastustaa? Tule värittämään Rosvopossu Rous- kisen kuvia ja suunnittelemaan herkkuja! Kirjailija ja kuvittaja ovat paikalla ohjaamassa ja an- tamassa vinkkejä.

12.00

12:00-12:45 TYÖPAJA LAPSI- LE: ANNI TANSKANEN: SILLÄ AIKAA KOULUSSA. Tammi. Uutta huikeaa kotimaista runo- utta ja riimityöpaja lapsille ja lapsenmielisille!

13.00

13:00-13:45 ESITYS KAIKEN- IKÄISILLE: HANNU LAAKSO: ME OTUKSET -KIRJASARJA. Into. Me Kettuset, Me Karhuset, Me Lintuset... ja uusiin teos: Me Siiliset! Tule katsomaan kirjan tekijän kiehtova esitys kuvineen!

14.00

14:00-14:45 BOKMYS! FINLANDS SVENSKA FÖRFATTAREFÖRE- NING. FSF. Barn- och ungdoms- boks författare läser ur sina verk. Med Henrika Andersson, Karin Erlandsson, Eva Frantz, Ul- la Donner, Hanna Lundström och Sanna Sofia Vuori. Mårten Westö är konferencier.

15.00

15:00-15:45 TYÖPAJA LAPSI- LE: LEENA PARKKINEN JA ZAG- ROS MANUCHAR: KÄPYKOLON VÄKEÄ. Kevätkepponen. Tammi. Toiminnallinen paja lapsille tunnelmallisen kuvaki- rjasarjan kolmannen osan poh- jalta, jossa käsitellään lempeästi sisarkateutta.

Leena Parkkinen

16.00

16:00-16:45 Kirjalliset muutoku- vat. EDIT HUSTAD, VUOKKO KANKARE. Edit Hustad. Istahda kirjoittajan luona ja ota mukaan oma kirjallinen muutokuvasi. Se on teksti, joka inspiroituu messu- vieraasta – juuri sinusta.

PAJALA

Mistä voin aloittaa?

10.00

10:22-10:45 MIKA SUONPÄÄ: IN- FOSOTURIT. ANTIKOMMUNIS- TISET VERKOSTOT ITÄMEREN PIIRISSÄ 1923–1940, HELENA PILKE: SANOMALEHTIEN SI- SÄLLISSOTA. Gaudeamus, Vastapaino. Infosoturit on silmiä avaava kuvaus eurooppalaisen kommunisminvastaisen liikkeen historiasta. Sanomalehtien sisäl- lissota kertoo, kuinka osapuolten viholliskuvat muokkautuivat en- nen sotaa ja miten tapahtumat välittyivät aikalaisille. Haastatte- lijana Esa Silander.

11.00

11:00-11:22 JOHANNA TÖY- RÄÄNVUORI, KIRSI VALKAMA: HISTORIAAN HÄVINNEET: RO- MAHTANEET YHTEISKUNNAT TROIJASTA JUUDAAN. Gau- deamus. Näkymä muinaisten yhteiskuntien romahdukseen kahden vuosituhannen taakse, keskelle luonnonkatastrofeja ja imperiumien valtapoliittikkaa. Juha Roiha haastattelee Kirsi Valkamaa.

11:30-11:52 KÄÄNTÄJÄ NÄKYVÄK- SI. ONERVA KUUSI. Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto, Gummerus. Suomentaja Onerva Kuusi kertoo työstään Oliver Lov- renskin palkitun esikoisromaanin Silloin ennen suomennoksen pa- rissa. Haastattelijana Gummeruk- sen tuottaja Pauliina Pietilä.

12.00

12:00-12:22 MILLAISIA KOTISEU- TUJA UUSISSA KIRJOISSA RAKENNETAAN, SEAN RICKS? Suomen Kotiseutuliitto. Suo- messa julkaistaan vuosittain kymmeniä kotiseutuaiheisia tietokirjoja. Kenen ääni niissä kuuluu? Kotiseutuneuvos Jukka Hakon haastattelussa toimittaja Sean Ricks. Tilaisuudessa julkais- taan Vuoden Kotiseututeos.

lördag 4.10.

Kuva: Hilma Toivonen

Sean Ricks

12:30-12:52 TEKOÄLY JA KÄÄN- TÄMINEN. Suomen kääntäji- en ja tulkkien liitto, KAOS ry. Keskustelussa pohditaan teko- älyä, kirjallisuutta ja käännösten historiaa. Sanomalehtien sisäl- lissota kertoo, kuinka osapuolten viholliskuvat muokkautuivat en- nen sotaa ja miten tapahtumat välittyivät aikalaisille. Haastatte- lijana Esa Silander.

Kuka alkaa kertoa? Vem börjar berätta?

13.00

13:00-13:22 TUNGA TANKAR FÖR POPCORNHJÄRNOR. ADRIAN PERERA, PETER MICKWITZ. Förlaget. Om inte ett innehåll engagerar på ett par sekunder skrollar vi vidare. Men alla pri- oriterar inte algoritmoptimerat innehåll. Adrian Perera: Jag firar inte i år, Peter Mickwitz: Av bilden.

13:30-13:52 VUODEN KRISTILLI- NEN KIRJA -EHDOKKAAT. Kris- tilliset kustantajat ry. Vuoden kristillinen kirja 2024-kilpailun fi- nalistien julkistaminen ja esittely.

14.00

14:00-14:22 ONKO TAVALLISTA ELÄMÄÄ EDES OLEMASSA? MIMMU TIHINEN, KATARIINA ROMPPAINEN, ANSU KIVEKÄS. Suomen lasten- ja nuortenkir- jailijat ry. Realistisen nuortenkir- jallisuuden uudet tyylit ja tarinat.

14:30-14:52 JOULUN TUNNEL- MALLINEN TARINA. ELISABET AHO, SALLI PARIKKA. Suomen lasten- ja nuortenkirjailijat ry. Kuinka syntyy tarina lapsen ja joulupukin kohtaamisesta, kun molempia jännittää?

15.00

15:00-15:22 TUNTEITA & TUNNEL- MAA! EMMI PESONEN, ILONA TUOMINEN. Gummerus, Ba- zar. Turkulaisen Ilona Tuomisen romaanisarjan kolmasosa Löy- töperhe. Emmi Pesosen romaa- nissa parisuhdekriisiä paetaan mökille saaristoon.

15:30-15:52 HUUMORIA & JÄNNI- TYSTÄ? TAPANI BAGGE, MIKKO WITH. Myllylahti, Aviator. Ta- pani Baggen uusiin teos Savun- sininen juna sisältää rikosno- velleja. Mikko Within Banaanin mustan huumorin sävyttämä rikostarina yllättää, koukuttaa, koskettaa ja vähän hätkähdyt- tääkin. Mutta miten käy dekkaristeilta huumori?

16.00

16:00-16:22 ÄÄNI URHEILULLE. MARKO LEMPINEN: LANGEN- NUT LEGENDA - MIKA MYLLYLÄ. Tammi. Ei vain urheilukirja, vaan syvälle yhteiskuntaan kytkeytyvä tarina poikkeusyksilön taistelusta ja äärimmäisyyksien hinnasta.

16:30-17:10 LÄSKUNNIGHET OCH LÄSGLÄDJE. LUKUTAITO JA LUKEMISEN ILO. MÅRTEN WESTÖ, SALLA SIMUKKA, MIK- KO WITH, PETER SANDSTRÖM. FSF, Suomen Kirjailijaliitto. Miten lukutaito ja lukemisen ilo säilytetään ja löydetään? Voiko kirjailija inspiroida muita luke- maan ja ylläpitämään rakkautta kirjoihin? Suomen Kirjailijaliiton ja Finlandsvenska författarefö- reningin kaksikielinen yhteisoh- jelma.

Märten Westö

17.00

17:15-18:00 TURUN KIRJALLINEN HISTORIA. Lounais-Suomen kirjailijat. Turun kirjallinen

historia on pitkä, mutta ei pit- käveteinen. Miniluentoja kiin- nostavista kirjailijoista: kirjailija Juri Nummelin kertoo Harry Etelästä, kulttuurihistorioitsija ja viulisti Laura Kokko Volter Kilves- tä. Juontajana toimii kirjailija ja mediatutkija Frida Burns.

PYSÄKKI

Aloita juurista!

10.00

10:15-10:45 JUURET, JOILTA NOU- SEMME. ANNA-LIISA AHOKUM- PU, RIKO SAATSI, MARITTA LINTUNEN. Gummerus, Wsoy. Maritta Lintusen runot Maalla merellä ilmatilassa kertoo so- dista ennen ja nyt. Naantalilai- sen Anna-Liisa Ahokummun Kosminen tanssija on tunnus- tuksellinen kuvaus periytyvistä traumaista. Kirjailija ja ohjaaja Riko Saatsi ammentaa Yönuotat- romaaniinsa rajakarjalaisen su- kunsu kohtaloista. Keskustelua vetää Laura Friman.

11.00

11:00-11:22 SERHI ŽADAN: INTER- NAATTI & MINKÄ PUOLESTA ELÄÄ JA KUOLLA. Sammakko. Romaani ja runoteos ukrainalai- selta kirjailijalta. Rocktähtenäkin tunnettu runoilija osallistuu hu- manitaariseen avustustyöhön Harkovan alueella. Suomentajat Seppo Lahtinen ja Daniil Kozlov.

Serhi Žadan

11:30-11:52 ESKO VALTAOJA: MAAILMANKAIKKEUDESTA. Ur- sa ry. Esko Valtaoja avaa jäljitte-

lemättömällä tyyllillään sitä, mil- laisessa maailmankaikkeudessa elämme. Mm. sähkömagnetismi on parisuhderiippuvainen ja pai- novoima polyamorinen! Tuukka Perhoniemi haastattelee.

Kuva: Jukka Laakso

Esko Valtaoja

12.00

12:00-12:45 TULE KUULEMAAN LUENTOA! FRANK MARTELA: ÄLÄ ETSI ONNEA. Gummerus. Filosofi ja tietokirjailija Frank Martelan uutuusteos antaa tuo- reen, yllättävän ja inspiroivan vastauksen iäkäiseen kysymyk- seen onnellisuudesta. Erityinen tilaisuus päästä Frank Martelan luennolle!

Kuva: Marek Sahogaj

Frank Martela

13.00

13:00-13:22 TIETOKIRJALLISUUS JA TOTUUDEN RAJAT. ANU SILFVERBERG, HANNA NIKKA- NEN. Long Play. Miksi tietokir- joille ei aseteta samoja faktantar- kistusvaateita kuin journalismille? Tietokirjallisuudessa tarinallisuus ujuttautuu usein tosiasioiden edelle eikä yhteisiä ohjeistuksia tai faktantarkistuskäytäntöjä ole. Toimittaja-kirjailijat Hanna Nikka-

nen ja Anu Silfverberg haastavat kustantamoi- ja kirjantekijöitä sekä kertovat näkemyksiään siitä, miten tietokirjallisuus voi säilyttää uskottavuutensa menettämättä lukijaystävällisyyttään.

Anu Silfverberg

13:30-13:52 SAMI SYRJÄMÄKI: SÄÄDYLLISTÄ AJATTELUA – KUN TOLKUN IHMINEN KOHTAA ORWELLIN. Warelia. Millainen on ”tolkun ihminen”? Voiko tolkun ihminen oikeasti rakentaa siltoja vai vahvistaako tolkusta puhuminen jakolinjoja? Sami Syrjämäki tarkastelee kiehtovassa kirjassaan näitä ja monia muita aiheita syvällisesti mutta yleistajuisesti.

Ala puhua taiteesta!

14:00-14:22 SUVI VALLI: SOTILAS, MIKKO RÄTY: EREHTYMÄTTÖMYYDESTÄ, OLLI HEIKKONEN: HALLITUT VALLAT. Teos, Tammi, Gummerus. Suvi Valli pohtii sodan ja rakkauden kieltä. Mikko Rädyn runot liikkuvat metsästä kaupunkiin, pohjoiseen ja etelään, ja kommentoivat ympäristönmuutosta. Olli Heikkosen runot äestävät historiaamme.

14:30-14:52 TAIDE JA VIHDE TÄSSÄ AJASSA. ESSI HELLÉN, MAARIA NUORANNE, SATU RASILA. Storytel. Mikä koskettaa yli sukupolvien? Gen X, millenniaalit ja Gen Z istahtavat pohtimaan, millaista on tehdä taidetta ja viihdettä tässä ajassa. Mukana Maaria Nuoranteen teos Rotan vuosi ja Satu Rasilan Seilin naiset.

Essi Hellén

15.00

15:00-15:22 NIILLAS HOLMBERG: NAARATTU. Gummerus. Palkitun saamelaisen kirjailijan, elokuvakäsikirjoittajan, muusikon ja pohjoissaamelaisen joikuperinteen taitajan teos kutoo koko maailman muinaisista ajoista saakka asutusta jokilaaksosta. Haastattelijana Niina Miettinen.

Niillas Holmberg

15:30-15:52 TAIDE ON ITSEISARVO - MISTÄ RAHAT? ANTTI NYLÉN, TIINA POUTANEN, VILLE HYTÖNEN. Suomen Kirjailijaliitto, Turun Kirjamesseut. Antti Nylénin uusi teos Vastalause (Bokeh) on kiivas puheenvuoro tämän päivän kulttuuripolitiikasta. Tiina Poutasen luotsaama Muodonmuutoksia ry kerää rahaa vähäelikkisen ostotuen hankkimiseksi kirjastoihin. Ville Hytönen, Suomen Kirjailijaliiton puheenjohtaja, luotsaa keskustelua.

Antti Nylén

16.00

16:00-16:22 FAKTAT EIVÄT RIITÄ - MITEN MEDIAN LUOTTAMUSPULA RATKAISTAAN? Uusi Juttu. Syntyykö suurin luottamuspula mediaa kohtaan sanavalintojen sijaan näkymättömyyden ja merkityksettömyyden tunteista? Keiden elämät jäävät näkymättömiksi valtamediassa? Keskustelijat: Sonja Saarikoski on Uuden Jutun toimituspäällikkö, Janne Seppänen professori ja visuaalisen ajattelun valmentaja, ja Esa Väliaverronen on viestinnän professori Helsingin yliopistossa.

16:30-17:22 M.A. NUMMINEN: LASTUJA. Aviator. M.A. Nummisen elämä ja työt. Novellikokoelma Lastuja on M.A. Nummisen ”Juhanin Aho -näköisnimitrilogian” toinen osa ja ilmestyy nyt uutena painoksena. Juha Siltanen haastattelee.

M.A. Numminen

16.00

17:30-17:52 MINNA LINDGREN: KLASSINEN SEKAMETELISOPPA - SATTUMIA MUSIIKIN HISTORIASTA. Teos. Kirjailija Minna Lindgren keskustelee toimittaja Sonja Saarikosken kanssa unohtetuista naissäveltäjistä ja klasarimaailman me too -liikkeestä.

La 4.10. klo 19–23 Bar Ö (Linnan- katu 7) klo 19–23 Runoviikon Kirjamesseuklubi. Kirjamesseujen runoilijoita ja muitakin perinteisessä koko illan open mic -potpurissa! Ei pääsymaksua.

IKKUNAPAIKKA

Lavalla peruskoululaiset ja lukolaiset haastattelevat kirjailijoita. Piispanlähteen koulu, Tarvasjoen koulu, Puropellon koulu, Turun Suomalaisen Yhteiskoulun lukio, Turun klassillinen lukio, Paimion lukio, Piikkiön yhtenäiskoulu, Turun normaalkoulun lukio, Vasaramäen koulu.

10:40-11:00 REETTA VUOKKO-SYRJÄNEN: HARHAKOTO
11:00-11:20 TIINA MATTILA: HUMALAN SOUNDTRACK
11:20-11:40 MIKKO KALAJOKI: TAPPAVA TOTUUS
11:40-12:00 ELINA BACKMAN: KUKA PIMEÄSSÄ KULKEE
12:00-12:20 J. P. LAITINEN: HIRVIÖ
12:20-12:40 MARIA MATINMIKKO: SIIS NIIN, SUURI IHMETYS
12:40-13:00 VILLE HYTÖNEN: BILBAO!
13:00-13:20 ROOPE LIPASTI: KUUMA LINJA
13:20-13:40 FRANK MARTELA: ÄLÄ ETSI ONNEA. EPÄTYYPILLISIÄ ELÄMÄNOHJEITA NYKYIHMISSELLE
14:00-14:20 SATU LEISKO: PAHANTAPPAJA
14:20-14:40 MIKKO WITH: BANAAN
14:40-15:00 EMMI ITÄRANTA: LUMENLAULAJA
15:00-15:20 MARKO HAUTALA: SAMAELIN KIRJA
15:20-15:40 JP KOSKINEN: HILJAINEN SYDÄN
15:40-16:00 VEHKA KURJEN-MIEKKA: JOUKA LUMISALON IHASTUMISOPPI
16:00-16:20 DANIIL KOZLOV: RYSSÄ
16:20-16:40 ILONA TUOMINEN: LÖYTÖPERHE

ELÄMYSVAUNU

PELIHETKI BY ELISA PE-LÄ KLO 10-18. Tule viettämään unohtumaton hetki pelien maailmassa. Hyppää simulaation matkaan ja koe uusimmat pelit Kirjamesseuilla!

sunnuntai 5.10.

VETURI

10.00

10:15-10:50 ALOITA KUOLEMATA. MAARET KALLIO, SELJA AHAVA, SANNA KARLSTRÖM. Wsoy, Gummerus, Otava. Selja Ahavan romaanissa Hän joka syvyidet näki pohditaan kuolevaisuutta ja etiikkaa. Maaret Kallion Seepira, joka kadotti raitansa vastaa pienen ihmisen suruun. Sanna Karlströmin runous näyttää Maanpäällisessä osassa meile kuoleman peilin. Haastattelija Mia Halonen.

Maaret Kallio

11.00

11:00-11:22 ALOITA TOIVOSTA. IIDA TURPEINEN. S&S. Nopeasti kansainvälisen suosion saavuttanut Elolliset on teos, jossa menetysten teemojen kautta voimme kurkottaa mahdollista tulevaisuutta kohti. Haastattelijana Laura Friman.

Iida Turpeinen

11:30-11:52 ALOITA AJANKUVASTA. MARKUS LEIKOLA, MIKKO PALONKORPI. Wsoy, Vastapaino. Miten kertoja kuvailee maailman tapahtumia? Miten valokuvaaja näyttää ne? Mikko Palonkorven ja Ville Ropposen tietokirja Vuoristolaiset - Kaukasian salaisuuksien jäljillä vie Georgiaan, Azerbaidžaniin ja

Armenian Kaukasusvuorille. Markus Leikolan Kun vedet liikkuvat on ajankohtainen romaani ihmiskunnan suurista pyrkimyksistä ja olemassaolon kauneudesta.

12.00

12:00-12:30 LASTENRUNOT RAKENTAVAT MAAILMAA. EPPU NUOTIO JA KRISTIINA LOUHI: PIKKUMUMMU JA ISO RAKKAUS, ANNA ELINA ISOARO JA MIRA MALLIUS: TAVARA-AVARUUS. Wsoy. Tarina-avaruus katsoo hykerryttävästi nykypäivän arkea. Piksumummun ja ison rakkauden keskiössä on isovanhemman ja lapsenlapsen rakkaudellinen suhde. Haastattelija Mia Halonen.

12:40-12:50 SOMEONE LIKE ME. Aurinkobaletti. Kolme Aurinkobaletin tanssijaa esittää otteen uudesta tanssiteoksesta, jossa leikitellään valinnoilla.

13.00

13:00-13:22 RAKAS TOVE JANS-SON. JENNI HAUKIO, TUULA KARJALAINEN. Wsoy. Tove Jansson sai jopa 1500–2000 kirjettä vuodessa kaikkialta maailmassa. Tove Jansson ja maailman lapset kertoo tarinoita lukijakirjeiden takaa. Tuula Karjalainen keskustele tohtori Jenni Haukion kanssa.

Jenni Haukio

13:30-13:52 TUOMAS KYRÖ: MIELENSÄPAHOITTAJA JA SODANKÄYNNIN TAITO. Wsoy. ”Kyllä minä niin mieleni pahoitin, kun kaivosyhtiö maitani himoitsi.” Mielsäpahoittaja kiertää tontinsa rajat - mitä siitä seuraa?

14.00

14:00-14:22 EMPATIA JA YHTEISKUNTA. NINA HONKANEN, MAARET KALLIO, ANTTI KYL-

LIÄINEN. Turun Kirjamesseut, Art House, Wsoy. Kouluttaja-psykoterapeutti Maaret Kallio, kirjailija Nina Honkanen ja arvofilosofi ja eetikko Antti Kylliäinen pohtivat, miksi empatia on niin olennaista – myös menestymisen kannalta. Vilja-Tuulia Huotarinen luotsaa keskustelua.

14:30-15:00 UUSIEN JA VANHOJEN TARINOIDEN ÄÄRELLÄ. SEELA SELLA JA ARKKIPIIPSA TAPIO LUOMA. Arkkihiippakunnan kirjamesseutyöryhmä. Mitä vuosikymmenet ovat opettaneet uusista aluista - ja kuinka tarinat saadaan uudestaan henkiin? Ainutlaatuinen keskustelu kahden aikamme ajattelijan kesken.

Seela Sella

15.00

15:00-15:22 SARA AL HUSAINI: KENELLE MAA KUULUU. Like. Pysäyttävä romaani sodasta, ikuisesta pakenemisesta, kodittomuudesta ja toivon hauraista säikeistä.

15:30-15:52 RAIJA ORANEN: RUHTINATAR. Otava. Romaani loiston ja tuhon vuosikymmenistä.

16.00

16:00-16:22 RIINA TANSKANEN: TYMPEÄT TYTÖT - LUOKKAKIPUJA. Into. Supersuosittu sarjakuvateos yhteiskunnan kipupisteistä. Haastattelijana Emma Höglund.

Riina Tanskanen

16:30-16:52 PIRKKO JAAKOLA: HELMASYNTEJÄ, VALITUT RU- NOT 1966-2025. Sammakko. Loimaalaisen runoilijan laaja tuotanto käsittää lukuisia näytelmiä, kuunnelmia ja tv-käsikirjoituksia. Myös Älä välitä Arnold-esikoisteosta (Tajo) saa nyt Sammakolta.

17.00

17:00-17:22 SAMULI PUTRO: ELÄMÄNI MIEHET. Wsoy. Herkkä ja viisas romaani siitä, kun muusikko hakeutuu terapiaan ja alkaa miettiä elämänsä miehiä.

17:30-17:52 TUOMAS MILONOFF: LIEKKI. Johnny Kniga. Tuomas Milonoff kirjoittaa väkevästi ja saattavasti oravanpyörän vastustuksesta ja sen jalkoihin jäämisestä. Haastattelija Mia Halonen.

Tuomas Milonoff

ASEMA

10.00

10:15-10:50 Tre gånger Litorale: DICK KARLSSON, MARGARETA BJÖRKSTEN, LASSE LINDSTRÖM. Litorale. Dick Karlsson har skrivit romanen Ristat i vatten, där han fördjupar temat fiktion/verklighet och sanning/lögn. Margareta Björkstens surrealistiska konstbok Sinnets utsävning omfattar ett urval av Margareta Björkstens tuschteckningar gjorda under åren 1978–1988. Lasse Lindström har skrivit om Alexander Jonsson som mönstrade på som jungman på stålbarken Fahrwohl, och seglade ut på otroliga äventyr.

11.00

11:00-11:30 SUOMEKSI RUOTSISSA - UUTTA RUOTSINSUOMALAISTA KIRJALLISUUTTA.

Kulttuuri.se. Anna Järvisen Arvaamaton kertoo roolien vaihtumisesta, kun tytär hakee kensä hukanneen äitinsä kaupungilta. Merja Madzimba voitti runoteoksellaan Eilen rakkaani Kaisa Vilhuinen -palkinnon. Kirjoittajaduo Repo&Räty (Hanna Leisiö ja Anna Tainio) kirjoittavat feelgood-hevossarjaa aikuisille. Haastattelijat Maarit Turtiainen ja Merja Laitinen.

Börja läsa!

11:30-11:52 MIA FRANCK: SISTA PARET UT. Förlaget. Det är en familj som går sönder vid köksbordet. Vad innebär det att vinna eller förlora en skilsmässa? Sista paret ut är en historisk roman med självbiografisk botten.

12.00

12:00-12:22 MALIN KIVELÄ: NATURHAVERIERNA. Förlaget. Håller det gröna guldets på att förmultna? Malin Kivelä söker efter svar på existentiella frågor i en polsk urskog, vid sin sommarstuga och ute i surfvägarna. Vilka svar hittar hon?

12:30-12:52 ANNA JÄRVINEN: OTRYGG. Kaksikielinen ohjelma. Förlaget. En dotter blir en anhängig, en mamma blir ett barn. Anna Järvinen skildrar hur förhållandet mellan mor och dotter påverkas då mamman insjuknar i demens.

13.00

13:00-13:22 ANN-LUISE BERTELL: SKUGGAS. Förlaget. Hur hittar man gråskalan i det som det flesta ser som svartvitt? I Ann-Luise Bertells roman har en kvinnlig jordbrukare en förbjuden passion med fienden, mitt under andra världskriget.

13:30-13:52 JANNE & JOHNNY RAMSTEDT: DET FEMTE BUDORDET + DEN FLYENDE KVINNAN. S&S. Två bröder, en deckarserie – och delade meningar om allt från mordmotiv till karaktärers klädstil. Janne och Johnny Ramstedt skriver tillsammans om Hanna Becker. Hur går det till när man skriver i par – och hur många gräl tål ett manus?

Kuva: Susanna Kekkonen

Peter Sandström

14.00

14:00-14:22 DAN KRONQVIST: CHARLES PLOGMAN - NIMENI ON PLOGMAN. Kaksikielinen ohjelma. Libraria. Iskelmälaulaja Charles Plogman valitsi avoimuuden ja rehellisyyden, kun hänen elämästään tuli elämäkerta. Att jobba som artist kan för många vara en dröm, men kommer också med utmaningar och baksidor. Schlagersångaren Charles Plogman valde att vara öppen och ärlig då hans liv blev en biografi, men vad kan, vill och borde man som artist berätta i sina memoarer? Intervjuare: Dan Kronqvist, skribent för Biografen.

14:30-14:52 HUR MÅR DEN NORDISKA BILDERBOKEN? MARIA LASSÉN-SEGER, SANNA SOFIA VUORI, MALIN KIVELÄ. Kultur? Eller hur! De nordiska länderna är varandras nära grannar men läser vi samma bilderböcker? Maria Lassén-Seger, docent och universitetslektor vid Åbo Akademi, samt författarna Malin Kivelä och Sanna Sofia Vuori diskuterar tillsammans med Niklas Ollila, ordförande för förbundet Pohjola Norden.

15.00

15:00-15:22 JARNO HIETALAHTI: HUMOR. VÄRT ATT VETA-SERIEN. Kaksikielinen ohjelma. SLS. Finlands ledande humorfilosof Jarno Hietalahti tar humorn på fullaste allvar och funderar över humorns plats i våra liv och i samhället. Varför skrattar vi när vi egentligen vill gråta, och finns det något man inte får skämta om? Sebastian Bergholm intervjuar.

15:30-15:52 PETER SANDSTRÖM: GLORY DAYS. S&S. Peter Sandströms nya roman är en absurd och varm berättelse om en man på väg till sin 110-årig mamma. Ett samtal om mödrar, minnen och den absurda verkligheten.

Kuva: Sabrina Bögén

Siri Kolu

16.00

16:00-16:22 KATSE KUVIEN TAAKSE. Kita, Film-O-Holic. Juha Rosenqvistin johtaman työryhmän media-arkeologinen ponnistus tuo elokuvasivusto Film-O-Holic.comin parhaat elokuva-kritiikit yksiin kansiin. Mukana Kitan kustannuspäällikkö Juuso Kilpeläinen.

16:30-16:52 ARI ELO, JUKKA KITILÄ, JUUSO MÄÄTTÄNEN: RASKAS SUOMI. SUOMALAISEN METALLIN TARINA. Johnny Kniga. Suomalaisen metallimusiikin matka ylenkatsotusta alakulttuurista kansallisen ylpeyden aiheeksi.

17.00

17:00-17:22 MARIA PETTERSSON: ANNA KONTULA. LEIPÄÄ JA RUUSUJA. Atena. Elämäkerta aktivistista, kommunistista ja kansanedustajasta, joka sanoo sen, mitä muut eivät halua kuul-la. Haastattelija Mia Halonen.

17:30-18:00 TURUN FILHARMONINEN ORKESTERI. Turun kaupunki. Turun filharmonisen orkesterin pienyhtyeen konsertti tuo musiikin iloa Kirjamessuille, tervetuloa kuuntelemaan!

Kuva: Heli Sorjonen

Marjo Niemi

RISTEYS

10.00

10:15-10:45 MITEN PÄÄSTÄ ALKUUN? Siri Kolu ja Salla Simukka haastavat toisiaan keksimään alkuja erilaisille tarinoille: myös yleisö pääsee osallistumaan!

Kuva: Sabrina Bögén

Siri Kolu

11.00

11:00-11:22 PAULA NORONEN JA MINNA KIVELÄ: JÄRJETTÖMÄN HULLUJA SATUJA. Tam-

mi. Nyt saavat kyytiä sekä susi että Punahilkka! Myös Kakkakikkare paikan päällä! Lavalla kirjan tekijöistä Minna Kivelä.

11:30-11:52 AINO HAVUKAINEN JA SAMI TOIVONEN: TATUN JA PATUN 14 OUTOA ONGELMAA JA RATKAISUT NIIHIN. Otava. Tutut tyypit, tuore teos! Paikalla kirjailijat kertomassa kirjasta.

12.00

12:00-12:22 MARJO NIEMI: PIENEN BUDJETIN SOTAELOKUVA, SATU LAATIKAINEN: HYVÄSTI ITÄ. Tammi, Teos. Marjo Niemen teoksen kertoja palaa lapsuutensa maisemiin hiipuvalla tehdaspaikkakunnalle. Satu Laatikaisen romaani kertoo viiltävän kauniisti lähdoista, köyhyydestä ja rakkauden sitkeydestä.

Marjo Niemi

12:30-12:52 MIKKO K. HEIKKILÄ: TARUISSA ON TOTTA. Warelia. Tieteellinen kiinnostus ylisukupolviasta suullista perimätietoa kohtaan on 2000-luvulla ollut kansainvälisesti selvässä nousussa. Dosentti Mikko K. Heikkilä on suomalaisessa 2000-luvun historian tutkimuksessa yksi perimätiedon hyödyntämisen edelläkävijöistä.

Aloita elämäkerta!

13.00

13:00-13:22 NOORA VAARALA: SARVIINI PUHKEAA LEHTI - IHMEELLINEN REIDAR SÄRESTÖ-NIEMI, HANNU HARJU: JOUKO TURKKA - NÄKIÄ, NARRI, NÖRYYTÄJÄ. Gummerus, Siltala. Miksi lappilaisen Reidar Särestöniemen (1925–1981) taidetta on

söndag 5.10.

haluttu tulkita väärin? Värien ruhintaan syntymästä on 100 vuotta. Jouko Turkka (1942–2016) jätti hänet kohdanneisiin lähtemättömän vaikutuksen. Haastattelija Silvia Hosseini.

13:30-13:52 KATJA KALLIO & ANNA-LEENA HÄRKÖNEN: TASPAINOS. Otava. Rakastetun ja kiitetyn kirjailijan elämäkerta on ollut vuoden kirjatapaus.

Kuva: Sabrina Bögén

Anna-Leena Härkönen

Aloita läheltä!

14.00

14:00-14:22 MINKA KUUSTONEN JA REETTA NIEMENSIVU: OILI PUPUNEN JA SUURI RIIHMASTONMUUTOS, JUHA KAUPPINEN: KERTOMUS MAASTA - RATKAISUJA ILMASTONMUUTOKSEEN JA LUONTOKATOON. Wsoy, Siltala, Tammi. Valloittavan lämmينhenkinen kuvakirja sisältää myös ekologisen sanoman pienille sopivassa muodossa. Arvostetun ympäristökirjailijan ja -toimittajan uusi kirja on johdatus elollisen luonnon planeettaa muokkaavaan voimaan. Mitä tietokirjan ja lastenkirjan avulla voi kertoa maapallon tulevaisuudesta? Haastattelijana opiskelija Maija Hyvärinen.

Kuva: Otto Virtanen

Minka Kuustonen

14:30-14:52 MATTI RÖNKÄ: KÄPÄLÄMÄEN KAVERIT. Orava, Siltala. Toimittajana ja kirjailijana

na tunnetun tekijän ensimmäisen lastenromaanin.

15.00

15:00-15:22 SUSANNA HAST: TOIVOTOMUUS. S&S. Romaani äideistä, tyttäristä ja zombeista - vallasta, läheisyydestä ja irti päästämisestä.

15:30-15:52 VY TRAM: STIGMA, KATRI NAUKARI: HIENON ELÄMÄN ILLUUSIO. Wsoy. Stigma on tragikoominen esikoisteos yrityksestä löytää positiivinen elämänsenne. Hienon elämän illuusio nostaa keskustelunaiheeksi ajallemme ominaisen luksuksen kaipuun.

16.00

16:00-16:22 URMAS VADI: KUUN TOINEN PUOLI. Enostone, ViRO. Useita palkintoja voittaneen virolaisen kirjailijan teos johdattaa lukijan halki viime vuosisadan pöjan ja hänen perheensä matkassa. Haastattelijana Heli Laaksonen.

16:30-16:52 TIINA TUPPURAINEN: JOSSAIN ON AINA SAN FRANCISCO. Avain. Tiina Tuppuraisen romaanin teemoja ovat aktivismi, aids, muistaminen, ystävyys.

Tiina Tuppurainen

17.00

17:00-17:22 NAANTALIN KIRJAJUHLIEN TERVEHDYS! PETRI TAMMINEN: SINUA SINUA. Otava. Tiukan lauseen mestarin vaikuttava romaani nuoruudesta. Haastattelijana on Naantalin Kirjajuhlien ohjelmajohtaja Katri Tuominen.

17:30-17:52 JONNA JÄRNEFELT: CASABLANCAN RAUNIOT. Into. Näyttelijänä ja laulajana tunnetun Jonna Järnefeltin esikoisromaanin on intensiivinen dialogi ystävyyydestä. Satu Laatikainen haastattelee.

Kuva: Nauka

Jonna Järnefelt

RATA

Aloita jotain uutta!

10.00

10:22-10:52 JOUNI ISSAKAINEN: TIILIRENKEJÄ JA TIREHTÖÖREJÄ, MIKKO LAAKSONEN: RAUMA ARKKITEHTUURIOPAS - ARCHITECTURAL GUIDE. Turun kaupungin museo, AtlasArt. Jouni Issakaisen teos käy läpi tiilenteon historiaa Varsinais-Suomessa. Vielä 50 vuotta sitten pieniä tiilitehtaita oli tiheästi. Mikko Laaksosen teos kuvaa, kuinka arkkitehdit, suunnittelijat ja rakentajat ovat muovanneet kaupungin tarinaa, ja vanhan Rauman lisäksi teos esittelee näyttävää uutta arkkitehtuuria ja koko kansan asuntorakentamista.

11.00

11:00-11:22 ALOITA KIRJAKAUPPA. KATRI TUOMINEN, PASI VAINIO. Pieni Kirjapuoti, Vinhan kirjakauppa, Turun kirjamessut. Mistä kirjakaupan pitäminen alkaa? Ja miksi? Pienen Kirjapuodin Naantaliin ja Vinhan Kirjakaupan Ruovedelle menestyksekkäästi perustaneet Katri Tuominen ja Pasi Vainio kertovat.

11:30-11:52 TUUKKA TALVIO: FRITHIOF ANTELL JA HÄNEN TESTAMENTTINSA. Sigillum. Pariisiin asettunut H.F. Antell oli yksi Suomen merkittävimmistä lahjoittajista. Kirja museotoiminnan alkuajoilta Suomessa ja värikkäästä elämästä, jonka täytivät keräily ja matkailu.

Åla pohtia!

12.00

12:00-12:22 DRAAMASTA KAIKKI ALKAA. PASI LAMPELA. Turun kaupunginteatteri, Suomen näytelmäkirjailijat ja Käsikirjoittajat ry. Teatterit ovat täynnä esityskauden jälkeen ”katoavaa” kirjallisuutta. Millaista on kirjoittaa kirjallisuutta, joka tulee näkyväksi toisessa taiteen lajissa? Mitä on näytelmälukutaito? Pasi Lampela tunnetaan yhteiskunnallisia teemoja käsittelevistä näytelmistään. Lampelan uusin teos Päällikkö nähdään syksyllä 2025 Turun Kaupunginteatterissa. Suomen Näytelmäkirjailijat ja Käsikirjoittajat ry:n viestintäkoordinaattori Leena Kärkkäinen haastattelee.

12:30-12:52 IRMA SULKUNEN: ELIAS LÖNNROT JA HÄNEN PITKÄ VARJONSA. SKS Kirjat. Elias Lönnrotista tuli ikoninen hahmo, mutta elämässään hän kantoi monia ristiriitaisia rooleja.

13.00

13:00-13:22 TEA MÄKIPERE: ETELÄÄN LENTÄVÄ RUUTANA - YLLÄTTÄVIÄ KOEVASTAUKSIA JA MUITA KOULUTARINOITA. Vinhan kustantamo. Kutkuttava koelma yllättäviä koevastauksia ja muita koulumuistoja, joiden äärellä saa nauraa vedet silmissä.

13:30-13:52 PAULA HAVASTE: LAUHA, MARJO HEISKANEN: MAGDAN AARIA. Gummerus, Siltala. Kiitettyjen kirjailijoiden romaanit eri aikakausien nais-sankareista. Haastattelija Mia Halonen.

Kuva: Laura Malmivaara

Marjo Heiskanen

14.00

14:00-14:22 SAMULI KNUUTI: KUVIOT, JOITA KADUT EIVÄT TIEDÄ TEKEVÄNSÄ. Wsoy. Samuli

turun kirjamesstut

3.-5.10.2025

Knuuti on kirjoittanut lajityyppelijä sekoittelevan esikoisteoksen, joka on kuin hallitsematon naurukohtaus peloista kaikkein suurimman edessä.

14:30-14:52 VILLE-JUHANI SUTINEN: REUNAMERKINTÖJÄ, JANTSO JOKELIN: AIKAVUORET. Teos, Avain. Kirjailijat keskustelevat Suvi Auvisen johdolla teoksistaan ja maailmasta, ajastamme.

15.00

15:00-15:22 ANNE MOILANEN: UHMA, EMMI MAARANEN: VEDENMORSIAN. Johnny Kniga, Avain. Uhma hätkähdyttää ja riemastuttaa suorasukaisuudellaan rakkauselämästä - ja sen kaipuusta. Vedenmorsiamessa teemoina ovat mm. naisen asema, nuoruus ja luokkanous. Haastattelija Mia Halonen.

Ala viihtyä!

15:30-15:52 MITÄ ON TURKULAI-SUUS? Turkuseura. Aiemmin puhuttiin, että aitoja turkulaisia ovat vain Heidekenilla syntyneet. Mikä nyt määrittää turkulaisuutta? Juontajana Turkuseuran toiminnanjohtaja Kati Leskinen, haastattelussa yrittäjä ja somevaikuttaja Juhani Koskinen ja Heli Nieminen, Visit Turku Archipelagon viestintä- ja pr-pääliikö.

16.00

16:00-16:22 INARI FERNÁNDEZ: VAPAUS. Gummerus. Rohkea romaani eronneen naisen seksuaalisesta vapautumisesta ja nykyajan deittimarkkinoista pitkien välimatkojen Tinder-Lapissa. Haastattelijana Aleks Pöyry.

Inari Fernández

16:30-16:52 JENNA KOSTET: SINISIIPISTEN SAARI, TIINA KRISTOFFERSSON JA V.M.

TOIVONEN: NÄMÄ SANAT OVAT VAIN SINULLE. Bazar, Aula & Co. Sinisiipisten saari aloittaa 1930-luvun Turkuun sijoituvan trilogian, jossa seurataan Ahlgrenin sukuun kuuluvien nuorten naisten elämää. Nämä sanat ovat vain sinulle kertoo kahdessa aikatasossa kustannusmaailman ja rakkauden kiemuroista.

17.00

17:00-17:22 VEHKA KURJENMIEKKA: JOUKA LUMISALON IHASTUMISOPPI JA LEINIKKI TUULOKSEN VIHASTUMISOPPI. Aula & Co. Nopeasti suuren suosion kirjailijana saavuttanut Vehka Kurjenmiekka julkaisee realistisen, viihteellisen teosparin.

Vehka Kurjenmiekka

17:30-17:52 SANNA-MARI HOVI: RUOTSIN KUNINGATTARET. Tammi. Kuninkaalliset puoliset eivät ole olleet pelkkiä kruunupäitä silkkipukuineen ja jalokivineen, vaan aktiivisia vaikuttajia.

VERSTAS

10.00

10:30-11:00 TYÖPAJA LAPSILLE: SANNI TERVO: HAITUVAIVAINEN. Kustannus-Mäkelä Oy. Askartelutuokio! Sanni Tervon teos Haituvainen on sanaton kuvakirja voikukansiemenen matkasta kohti kukkaniittyä. Esitys herättää kuvakirjan eloon ja auttaa lapsia sanallistamaan tarinaa.

11.00

11:15-11:45 TYÖPAJA LAPSILLE: SINITUULI VILJANEN, EMIEL INKERI NIKULA: NAAPARIT. Hertta. Naapparit karkuteillä -teoksen pohjalta tehty työpaja: tule etsimään 3 kirjamessuille piiloutunutta Naapparia, nopein voittaa kirjan ja kirjanmerkin! Esiintyjä Emiel Inkeri Nikula.

12.00

12:00-13:00 Työpaja aikuisille: ÄÄNEEN LUKEMISEN PIIRI - KUIN IKIAIKAISTA TARINAN-KERRONTAA NUOTION ÄÄRELLÄ. Turun Kirjamesstut, Anna Saksman. Tule kokemaan ääneen lukemisen ilo ja tarinankerronnan taika yhdessä toisten kanssa! Ennakkotaitoja ei tarvita; avoin kiinnostus ääneen ja yhteisölliseen jakamiseen riittää. Voit osallistua parhaaksi katsomalla si tavalla. Kurssin vetäjänä toimii palkittu äänikirjalukija Anna Saksman.

13.00

13:30-14:30 TYÖPAJA AIKUISILLE: HENRI JÄRVINEN. Viisas Elämä. Tarotkorttityöpaja opapaanaan Henri Järvinen ja hänen Tarotinsa: Elämänviisauden kortit ja kirja. Järvinen yhdistää perinteisiä Tarot-teemoja raikkaan nykyaikaisiin tulkintoihin.

15.00

15:00-16:00 RUNOTYÖPAJA: KASPER SALONEN. TRY BEING A POET! OLE VÄLILLÄ RUNOILIJATyöpaja suomeksi ja englanniksi. Workshop. Turun Kirjamesstut. Tuntuuko runous sinusta läheiseltä vai etäiseltä? Oletko jo konkari vai oletko joskus miettinyt, että voisit itsekkin kokeilla? Tervetuloa mukaan lavarunoilija Kasper Salosen työpajaan! Is poetry something familiar to you, or does it feel distant? Are you an experienced writer already, or have you sometimes wondered if you could write poems, too, even just to try it out? Welcome to spoken word poet Kasper Salonen's workshop.

PAJALA

Aloita luonnosta!

10.00

10:15-10:52 SUOMALAISTEN LAJIEN HISTORIAALLINEN KARTASTO. Turun Historiallinen yhdistys. Suomalaisten lajien historiallinen kartasto on ainutlaatuinen ikkuna luontoon ja luontosuhteeseen. Millä alueilla

valikoidut eliölajit sudesta jokisimpukkaan ovat esiintyneet Suomessa, ja miten niistä on kirjoitettu? Kartaston ovat toimittaneet kulttuurihistorioitsijat Otto Latva, Heta Lähdesmäki, Noora Kallioniemi ja kielitieteilijä Harri Uusitalo. Teokseen ovat lisäksi kirjoittaneet kulttuurihistorioitsijat Aino Jämsä, Silja Laine, Heli Rantala ja Hannu Salmi, etnologi Kirsi Sonck-Rautio sekä uskontotieteilijä Jere Kyyrö.

11.00

11:00-11:22 ANNI KYTÖMÄKI JA MATTI KUUSELA: VAIN LINTUJA RAKASTANUT. Warelia. Vain lintuja rakastanut on kirjailija Anni Kytömäen ja toimittaja Matti Kuuselan yhdessä kirjoittama näytelmä Pentti Linkolasta (1932–2020), jonka he molemmat tunsivat henkilökohtaisesti.

Anni Kytömäki

11:30-11:52 RANTOJEN HILJAISET - STRÄNDERNAS TYSTA LIV. John Nurmisen Säätio. Kasvit valtaavat Saaristomeren rannat hitaasti mutta vääjäämättä. Muuttuva maisema ja kasvien sopeutuminen heräävät eloon saaristokuvaaja Raimo Sundelinin kuvien ja biologi Janne Lampolahden tekstien kautta. Haastattelijana Esa Silander.

Ala voimistua!

12.00

12:00-12:22 ALA KAPINOIDA. RIINA TANSKANEN, HANNA LANTTO, MINNI MATIKAINEN, PAULA SILVÉN. Vastapaino, Into, Tammi. Miksi yliopisto on vaarassa hukata sivistystehdänsä ja muuttua pihiseväksi pöhinätehtaaksi? Miten ilon, solidaarisuuden, akateemisen ystävyyden ja punkin varaan voi rakentaa muutosta? Akateeminen kapinakirja vastaa. Riina

Tanskasen Tympeät tytöt -teos saa jatkoa Luokkakiviuista. Hanna Lanton esikoisromaani kertoo itsemääräämisoikeudesta ja rajojen rikkomisesta.

12:30-12:52 KARITA AALTONEN: AIKUISEN NAISEN VOIMAKIRJA. Viisas Elämä. Valovoimaisen hyvinvointivalmentajan ja kirjailijan uusin kirja auttaa löytämään viisauden hyvinvoinnin tueksi.

13.00

13:00-13:22 HOPE NWOSU: SOLD-OUT. Rosetta Versos Kustannus. Hope Nwosu syntyi Nigeriassa ja on asunut Suomessa vuodesta 2012. SoldOut kertoo sosiaalisesta epäoikeudenmukaisuudesta, jota naiset kohtaavat miesvaltaisessa yhteiskunnassa. Nwosun kanssa keskustelee Kasper Salonen.

13:30-13:52 NINA JÄRVENKYLÄ JA TINA SOINI: SOTURITYTÖ. Docendo. Harvinainen haastattelu: Tina Soini evakuoiti vapaaehtoisena siviilejä Bahmutissa ja toimi ambulanssibussissa Itä-Ukrainassa.

14.00

14:00-14:22 OLLI BÄCKSTRÖM: SUURSODAN UNOHDETUT KASVOT: NAISET 30-VUOTISESSA SODASSA. Gaudeamus. Koko Eurooppaa 1618–1648 ravisuttanut sota piirsi poliittisen kartan uusiksi. Lukuisat naiset luovivat tässä taisteluiden, kulkutautien ja nälänhätien kurittamassa maailmassa.

14:30-14:52 VILJA TUOMINEN: ON PIMEÄSSÄ HYVÄ TAIVALTAA: KESKÖSÄIDIN PÄIVÄKIRJA. Avain. Turkulaisen sosionomin teos on omakohtainen tarina kuukausien mittaisista teho-osastojakson vaihtelevista sävyistä.

15.00

15:00-15:22 HIUKSET. Kammio ry, Turun yliopisto. Ponnahduslauta kirjallisuusmaailmaan! Tämänvuotinen tuore antologia. Esiintyjinä kaksi toimituskunnan jäsentä ja kirjoittaja Miida Liminka.

15:30-15:52 EERO OJANEN: VALISTUKSESTA VASTUUN AIKAKAUTEEN - MAAILMANHISTORIAN NYKYINEN VAIHE. Avain. Filoso-

fi pohtii ajan murrosta. Millaisen maailmankuvan ihminen tarvitsee, jotta hän pystyy ottamaan vastuuta, mutta ei vaadi itseltään liikaa?

16.00

16:00-16:22 VOLTER KILPI KUSTAVISSA -KIRJALLISUUSVIKKO 2026. Volter Kilpi Kustavissa. Vuoden 2026 teeman julkistus, taiteellinen johtaja Elina Kilkku.

16:30-16:52 RAISA JÄNTTI: KUNNES MINUA EI ENÄÄ OLE. Käsite-Kirjat, Kustannus-Käsite. Raisa Jäntti ja Sami Liuhto keskustelevat päiväkirjamaisesta teoksesta, joka kertoo kamppailujain päivittäisestä harjoittelimesta, toistosta ja mielestä.

17.00

17:00-18:00 TURKULAINEN RUNOKIMARA: RUNOUTTA MONELLA ÄÄNELLÄ JA KIELELLÄ. Runoviikko ry. Olavi Hölttä, Helki Kallio (myös juontaa), Nzar Kwestani, Eija Tammisto, Juha Väisänen ja Ahmed Zaidan.

PYSÄKKI

Aloita pehmeästi!

10.00

10:15-10:50 RAUHAN JA TOIVON SEURAT. Arkkihiippakunnan kirjamesstyöryhmä. Siionin virsiseurat on radikaali ja arkaainen yhteen tuleminen muoto. Mukana psyko- ja pariterapeutti Kirsi Hiilamo, kirjailija Sara Al Husaini, toimittaja Mari Teinilä ja etnomusikologi Sakari Löytty. Isäntänä Turun kristillisen opiston säätön toimitusjohtaja Jukka Hautala.

Sara Al Husaini

11.00

11:00-11:22 KIRJOITUKSET SEINISSÄNI - LYHYTPROOSAA LATVIASTA. Paperiporo, Latvian Literature, Rozentāls-seura. Novelleja, esseitä, huumoria... yhdentoista kirjailijan voimin! Runoilija Olli Heikkonen haastattelee suomentaja Mirja Hovilaa.

11:30-11:52 TOPI BORG: NORMAALIUSRODEO. Tammi. Milaista on elää autistina kauniissa mutta epätäydellisessä maailmassa? Topi Borgin ajatukset saavat pysähtymään elämän ihmeyden ääreen.

Topi Borg

12.00

12:00-12:22 HEIDI AIRAKSINEN & TIINA TUPPURAINEN: SALATUN RAKKAUDEN HISTORIA. Like. Moniääninen tietokirja kielletystä rakkaudesta täydentää käsitystämme historiasta.

12:30-12:52 JARMO KOSKI & SANNA KAJANDER-RUUTH: SALKKAREIDEN SEPPO JA TUHANNEN ROOLIN MIES. S&S. Kuinka isättömästä pojasta tuli koko kansan tuntema fajia? Jarmo Kosken elämäkerta.

Aloita dialogi!

13.00

13:00-13:22 LAURA LÄHTENMÄKI: MARIAN KIRJA, MIRA KREIVILÄ: NIIN KUIN SE MINUSSA ON. Wsoy. Laura Lähtenmäen romaani seurailee Elias Lönnrothin vaimon vaiheita. Mira Kreivilän kirja pohjaa venäjänjuutalaisen Sabina Spielreinin tarinaan.

13:30-13:52 VIRPI HÄMEEN-ANTTILA: KULTAISET VUODET, R.M. ROSENBERG: AMELIE. Tammi, Otava. Virpi Hämeen-Anttilan romaani kertoo Suomen

äbo bokmässan

3.-5.10.2025

vaurastumisen ensivuosisista. R.M. Rosenbergin teos huipentaa aistikkaan Hakoisten naiset -sarjan ja vie mukanaan Suomen historian käänteisiin 1800-luvun jälkipuoliskolla.

14.00

14:00-14:22 PERTTI LASSILA: TOINEN LUONTO, HANNU NIKLANDER: KODIT JA ASUNNOT. Teos, Robustus. Pertti Lassilan teos kysyy, olisiko ollut hyvä, jos olisi saanut tietää etsivänsä joutain, jota ei ollut olemassakaan. Hannu Niklanderin teos on hänen isänsä elämään perustuvan romaanisarjan päätösosa. Heikki Savola haastattelee.

Ala ottaa selvää!

14:30-14:52 PANU SAVOLAINEN & ALEKS TALVE: TURUN HIE-NOIMMAT TALOT & ARKKITEHTUURIMME VUOSITUHANNET. Sammakko. Turun hienoimmat talot esittelee satayksi turkulaista rakennusta keskialjalta 2020-luvulle. Ovatko eritasoliittymät ja logistiikkahallit tulevaisuuden rakennusperintöä?

15.00

15:00-15:22 LAURI TIMONEN: JOHN FORD, osa I ja II. Rosebud. Kaksiosaisen Ford-elämäkerran kirjoittaja Lauri Timonen ja elokuvaohjaaja Ville Suhonen analysoivat vuosisatansa merkittävimmän yhdysvaltalaisohjaajan John Fordin merkitystä.

15:30-15:52 PAAVO TEITTINEN: PITKÄ VUORO - KUINKA MODERNI ORJUUS JUURTUI SUOMEEEN. Gummerus. Suomalaisen elintasoa pitää yllä joukko hyväksikäytettyjä ihmisiä. Palkittu toimittajan kylmäävää kuvaus ihmiskaupasta Suomessa. Haastattelijana Pauliina Pietilä.

16.00

16:00-16:22 VESA VARES: PETOS, HURMIO JA ERO. SUOMALAISSAKSALAINEN SUHDE 1939-1945. Otava. Petos, hurmio ja ero pureutuu Suomen kivuliaaseen Saksa-suhteeseen laajemmasta yhteiskunnallisesta näkökulmasta.

turun kirjamesсут

3.-5.10.2025

16:30-16:52 TIMO R. STEWART: PALESTIINA JA ISRAEL - HISTORIA KARTTOINA. Gummerus. Kaksinkertaisen Tieto-Finlandia-ehdokkaan ajankohtainen ja tärkeä teos. Haastattelijana Pauliina Pietilä.

17.00

17:00-17:22 VILLE MÄKIPELTO, JUHA PAKKALA, RAIMO HAKOLA: JUMALAN SYNTY. ISÄN JA POJAN KÄTKETTY HISTORIA. Otava. Kiitetty teos on ensimmäinen suomenkielinen yleisjuinen teos juutalaiskristillisen Jumalan kehityksestä ja varhaishistoriasta.

17:30-17:52 TUOMAS MUSTIKAINEN JA JUSSI SUDENLEHTI: VAIENNUT KAUPUNKI. Crime Time. Docendo. Tositapahtumiin perustuva rikosromaani kysyy, milloin hyvään pyrkivä ihminen lakkaa olemasta hyvä.

IKKUNAPAIKKA

Lavalla peruskoululaiset ja lukiolaiset haastattelevat kirjailijoita. Turun klassillinen lukio, Elisenvaaran lukio,

Turun Suomalaisen Yhteiskoulun lukio, Piispanlähteen koulu, Turun normaalikoulun lukio, Luostarivuoren Lyseon lukio.

11:00-11:20 RIINA TANSKANEN: TYMPEÄT TYTÖT – LUOKKAKIPUJA 11:20-11:40 TUOMAS KYRÖ: MIELENSÄPAHOITTAJA JA SODANKÄYNNIN TAITO 11:40-12:00 JUHA KAUPPINEN: KERTOMUS MAASTA - RATKAISU- JA ILMASTONMUUTOKSEEN JA LUONTOKATOON 12:20-12:40 MINNA KIVELÄ: JÄRJETTÖMÄN HULLUJA SATUJA 13:00-13:20 TOPI BORG: NORMAALIUSRODEO 13:20-13:40 AINO HAVUKAINEN JA SAMI TOIVONEN: TATUN JA PATUN 14 OUTOA ONGELMAA JA RATKAISUT NIIHIN 14:20-14:40 VY TRAM: STIGMA 14:40-15:00 PETRI TAMMINEN: SINUA SINUA 15:20-15:40 JENNA KOSTET: VALKOISEN LINNUN KAUPUNKI 15:40-16:00 TIINA TUPPURAINEN: JOSSAIN ON AINA SAN FRANCISCO 16:00-16:20 SAMULI PUTRO: ELÄMÄNI MIEHET 16:20-16:40 TOMI NORHA: LENTOTÄHTI

12:00-15:00 Lukuretriitti. Turun kaupunginkirjasto. Tule luke-

16:40-17:00 TUOMAS MILONOFF: LIEKKI

ELÄMYSVAUNU

10.00

10:00-11:30 LASTENKIRJOJEN KUVITUKSIA. Kuvittajat ry. Kuvittajat ry:n tuottajan Veera Jalavan kuratoima katselmus tämän hetken huikkeimmista kuvakirjan kuvituksista. Koe ja kuljeskele kirjankuvitusten täyttämässä tilassa ja antaudu kuvakirjan syleilyyn!

11.00

11:30-11:52 KUN KIRJAAN SAA SUKELTAA SISÄÄN! REETA NIEMELÄ, ALMA RAJALA, VENLA LUOMA. Lasten Keskus. Kirjailija Reetta Niemelä, teatteriohjaaja Alma Rajala ja Tehdas Teatterin johtaja Venla Luoma keskustelevat Mustan Kuun majatalo -kirjasarjasta ja sen ajan-kohtaisesta immersivisistä teaterisovituksista.

12.00

12:00-15:00 Lukuretriitti. Turun kaupunginkirjasto. Tule luke-

maan ja rauhoittumaan messu-

15:00-15:30 KUKA KAIPAA LASTEN- JA NUORTENKIRJALLISUUSJOURNALISMIA? MARIKA RIIKONEN, SALLA SIMUKKA, LAURA KUIVALAHTI. Miksi lasten- ja nuortenkirjallisuudesta kirjoitetaan mediassa niin vähän ja miksi sitä pitäisi käsitellä paljon ja intohimoisesti? Toimittajat ja kriitikot Marika Riikonen ja Laura Kuivalahti ja kirjailija Salla Simukka vastaavat.

15:45-16:30 TURUNLAHDEN SANAVERSOMO: P.S. I MISS YOU -PULLOPOSTITYÖPAJA. Sanataideohjaaja Jenni Turunlahti esittelee kesällä 2025 Kustavissa esillä ollutta P.S. I miss you -ympäristötaideteosta ja sen avulla kerättyä monikielistä kirjeaineistoa. Mahdollisuus oman pullopostin kirjoittamiseen.

16.00

16:30-17:00 ENOSTONEN RUNOPLÄJÄYS. AP Kivinen, Raisa Jäntti, Kimmo Ranttilä ja Santtu Puukka esiintyvät.

TILAA
NYT

Tilaa Kulttuurihaitari suoraan kotiin:
www.kulttuurihaitari.fi
puh. 040 7126 254
tai lähettämällä tilauskuponki

TEATTERI TAIDE OOPERA TANSSI MUSIIKKI KIRJALLISUUS ELOKUVA LASTENKULTTUURI

Helmikuussa Toukokuussa Syyskuussa Marraskuussa

Tilaa nyt
Kulttuurihaitari
kestotilauksena 28,90

Voit voittaa liput
Paris The Show

-esitykseen helmikuussa 2026.

☐ Kyllä!

Tilaan Kulttuurihaitarin kestopilauksena, neljä numeroa vuodessa 28,90
Tilaus alkaa seuraavasta numerosta 4/2025.
Laskutus tilauksen alettua.
Ulkomaan tilauksiin lisätään postimaksu.

Sukunimi _____
Etunimi _____
Lähiosoite _____
Postinumero _____ Postitoimipaikka _____
Puhelin _____ Syntymävuosi _____
Sähköposti _____
Allekirjoitus _____
☐ En tilaa nyt, mutta osallistun arvontaan. Maksan postimaksun itse.
Nide/2025

Arvonta suoritetaan 24.10.2025 ja kaikki siihen mennessä palautetut tilaukset ja ei-vastaukset osallistuvat arvontaan.

Kulttuuri-
haitari
maksaa
tilauksen
postimaksun.

Tilma Mediat Oy

Vastauslähetyt
Sopimus 23200-4
23003 VINKKILÄ

Tule juhlimaan Vaanille!

Syntymäpäivät Häät Lakkiaiset
Kokoukset Perhejuhlat Pikkujuhlat

TERVETULOA 9.11.
ISÄNPÄIVÄLOUNAALLE

Kattaukset klo 12.00 ja 15.00

Hinta: 34 €
(lapset 4-12 v 16€)

Varaa pöytäsi: puh. 040 527 5626 tai
tiina.amperla-hirvonen@dnainternet.net

www.vaaninkartano.fi

Juhlatilan vuokrauksen lisäksi
voit tiedustella myös pitopalvelua.

Puh. 040 5275 626/ Tiina Amperla-Hirvonen
tiina.amperla-hirvonen@dnainternet.net

Otavan tähdet

tuikkivat kirjamessuilla

ENNI MUSTONEN

ELINA BACKMAN

JOEL HAAHTELA

AINO HAVUKAINEN &
SAMI TOIVONEN

ANNA-LEENA HÄRKÖ-
NEN & KATJA KALLIO

VIRPI HÄMEEN-
ANTTILA

SEELA SELLA

RAIJA ORANEN

PETRI TAMMINEN

HANNELE LAMPELA

JOHANNA SINISALO

LEEALAKKA

HANNU SALMI

SARA AL HUSAINI

ROOPE LIPASTI

VESA VARES

ANNA KONTULA &
MARIA PETTERSON

HEIDI AIRAKSINEN &
TIINA TUPPURAINEN

VILLE MÄKIPELTO

SANNA KARLSTRÖM